

STRATEGIA MINIERĂ A ROMÂNIEI

2017 – 2035

Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri

LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR

A.N.C.S.I.	Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare
A.N.C.P.I.	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
A.N.R.M.	Agenția Națională pentru Resurse Minerale
A.P.E.L.L.	Conștientizarea și Pregătirea pentru Urgențe la Nivel Local
A.P.L.	Autoritatea Publică Locală
C.E.	Comisia Europeană
C.I.M.M.	Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale
C.R.P.	Profilul de Risc al Comunității
CANDU	Canada Deuterium Uranium
E.I.P.	Parteneriatul European pentru Materii Prime
E.I.T.I.	Inițiativa privind Transparența în Sectorul Extractiv
G.M.I.	Global Mining Initiative
G.R.I.	Inițiativa Globală privind Raportarea
I.C.M.M.	Consiliul Internațional pentru Metale și Minerale
I.N.C.D.M.R.R.	Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Metale și Resurse Radioactive
I.F.C.	Corporația Financiară Internațională
I.G.R.	Institutul Geologic Român
I.G.S.U.	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
I.I.E.D.	Institutul Internațional pentru Mediu și Dezvoltare
I.N.C.D.M.N.R. – I.M.N.R.	Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Metale Neferoase și Rare
I.M.M.	Întreprinderi mici și mijlocii
I.R.M.A.	Inițiativa pentru Asigurarea Mineritului Responsabil
M.A.D.R.	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
M.A.I.	Ministerul Administrației și Internelor
M.C.P.N.	Ministerul Culturii și Patrimoniului Național
M.D.R.A.P.	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
M.E.C.R.M.A.	Ministerul Economiei, Comerțului și al Relațiilor cu Mediul de Afaceri
M.E.N.C.S.	Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice
M.M.A.P.	Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor
M.M.S.D.	Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă
N.A.T.O.	Organizația Tratatului Nord – Atlantic
O.C.D.E.	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
O.D.D.	Obiectiv Dezvoltare Durabilă
O.N.G.	Organizație nonguvernamentală
O.S.C.E.	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
P.U.G.	Plan Urbanistic General
P.U.Z.	Plan Urbanistic Zonal
R.M.I.	Inițiativa pentru Materii Prime Minerale
RO – ACOM	Asociația Comunităților Miniere din România
S.C.E.R.S.	Sistemul European de Reacție pentru Situațiile de Urgență
S.G.G.	Secretariatul General al Guvernului
S.N.I.M.I.M.	Sistemul Național Integrat de Monitorizare a Impacturilor de Mediu
S.W.O.T.	Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări
U.A.T.	Unitate Administrativ Teritorială
U.E.	Uniunea Europeană
U.N.E.P.	Programul Națiunilor Unite pentru Mediu
U.S.G.S.	Serviciul de prospectare geologică al Statelor Unite

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL I: Scopul și contextul elaborării strategiei

I.1 Scopul și necesitatea strategiei.....

I.2 Contextul european.....

I.2.1 Contextul european privind materiile prime non – energetice

I.2.2 Contextul european privind materiile prime energetice

CAPITOLUL II: Evaluarea situației actuale

II.1 Sistemul juridic de reglementare.....

II.2 Regimul fiscal.....

II.3 Resursa umană – educație, cercetare și reconversie profesională.....

II.3.1 Educație

II.3.2 Cercetare

II.3.3 Reconversie profesională

II.4 Impactul social asupra comunităților miniere.....

II.5 Protecția mediului, tehnologii aplicate.....

II.6 Închiderea minelor neviabile și reconstrucția ecologică a siturilor afectate de activitățile miniere.....

II.7 Evaluarea bazei actuale de resurse. Analiza SWOT.....

II.7.1 Analiză SWOT privind resursele minerale non – energetice

II.7.2 Analiză SWOT privind resursele energetice

II.7.3 Analiză SWOT privind resursele secundare

CAPITOLUL III: Viziune. Principii. Obiective strategice generale.

III.1 Viziunea strategiei.....

III.2 Principiile strategiei miniere în contextul procesului de dezvoltare durabilă a României.....

III.3 Obiective strategice generale:.....

CAPITOLUL IV: Măsurile și acțiuni

IV.1 Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale necesare dezvoltării durabile a țării, cu prioritate din producția internă.....

IV.2 Armonizarea interesului național cu necesitatea atragerii de capital de investiții și cu încadrarea în cerințele de sustenabilitate.....

IV.3 Utilizarea durabilă a resurselor minerale ale țării în armonie cu mediul, protejarea obiectivelor naturale și culturale în context european.....

IV.4 Participarea responsabilă a comunităților din zone cu potențial minier la decizii și acțiuni derulate pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectelor miniere, în condiții de transparență...

CAPITOLUL V: Procesul de planificare strategică în domeniul resurselor minerale. Elaborarea politicilor publice.

V.1 Procesul de planificare strategică.....

V.2 Elaborarea politicilor publice.....

V.2.1 Instrumente de politică publică în domeniul resurselor minerale sunt:

V.2.2 Politici publice ce se vor elabora și implementa

CAPITOLUL VI: Rezultate așteptate

CAPITOLUL VII: Surse de finanțare

CAPITOLUL VIII: Implicații juridice

CAPITOLUL IX: Evaluarea stadiului implementării strategiei și monitorizarea progresului

IX.1 Evaluarea stadiului implementării strategiei.....

IX.2 Indicatori de monitorizare ai domeniului resurselor minerale.....

BIBLIOGRAFIE:

ANEXA 1: Instituții implicate. Precizări metodologice în elaborarea strategiei.....

ANEXA 2: Contextul legislativ european din domeniul resurselor minerale nonenergetice corelat cu legislația din România.....

ANEXA 3: Contribuția industriei miniere la îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile

ANEXA 4: PRINCIPALELE STANDARDE INTERNAZIONALE PENTRU MINERIT DURABIL.....

INTRODUCERE

România a trecut în ultimii 25 de ani printr-o amplă restructurare industrială, inclusiv scăderea producției interne și închiderea operațională a majorității minelor, ceea ce a condus la pierderea locurilor de muncă, a generat efecte economico – sociale și de mediu care au afectat grav calitatea vieții locuitorilor comunităților din zonele miniere. Guvernul României a beneficiat în perioada 1999 – 2013, atât de experiența internațională, cât și de finanțarea Băncii Mondiale pentru sprijinirea reformei în domeniul mineritului. Printre cele mai importante condiționalități și rezultate ale proiectelor implementate, se numără Legea Minelor nr.85/2003, Strategia Industriei Miniere, aprobată prin H.G.nr.615/2004 și însoțită de manuale/ghiduri operaționale, închiderea minelor și ecologizare la standarde internaționale, planificare strategică participativă în comunitățile miniere. Pe plan mondial, cu un efort de participare unic în istorie, națiunile lumii au reușit să conlucreze pentru a agreea o idee comună asupra viitorului, stabilind la sfârșitul anului 2015, primul acord global care să aducă omenirea pe calea dezvoltării durabile (Agenda 2030).

Resursele naturale în general, sunt vitale pentru economia globală și pentru o calitate bună a vieții, iar mineralele și metalele sunt indispensabile pentru dezvoltarea unei societăți moderne.

În România, mineritul este o ocupație istorică, tradițională, atestată încă din antichitate, atunci când romanii au venit aici să extragă aur și metale de bază, din minele subterane aflate în munții din Transilvania. În anul 2007, România a devenit membră a Uniunii Europene, promovând reforme instituționale și sectoriale în cadrul Acordului de Aderare. Ca o consecință a acestor schimbări și a presiunilor de modernizare a sectoarelor sale industriale, guvernul a analizat îndeaproape rolul mineritului în economia românească și contribuția pe care acesta o poate avea pe termen lung la procesul de dezvoltare durabilă. România, țară cu tradiție în minerit, are acum oportunitatea pentru fundamentarea unei strategii naționale de dezvoltare, pornind chiar de la cunoașterea și valorificarea potențialului resurselor minerale și ținând cont de dimensiunea socio – economică și de protecția mediului.

CAPITOLUL I: Scopul și contextul elaborării strategiei

I.1 Scopul și necesitatea strategiei

Actuala strategie propune reconsiderarea poziției și a modului de implicare a statului și a comunităților în domeniul minier, prin renunțarea treptată la atribuțiile de operator economic și de administrator, în favoarea accentuării rolului de reglementare și promovare a unor politici de dezvoltare și stimulare a unui sistem viabil în care, entitățile private să dețină preponderent dreptul de exploatare, operare și administrare a resurselor minerale și să asigure finanțarea și managementul activităților miniere.

În contextul european, Uniunea Europeană a realizat un plan strategic – Strategic Implementation Plan for the European Innovation PartnerShip on Raw Materials, precum și Raw Materials Initiative, unde domeniul resurselor minerale reprezintă un domeniu prioritar. Acesta se bazează pe trei piloni (garantarea accesului la materii prime, determinarea condițiilor pentru o aprovizionare durabilă cu materii prime din surse europene, dinamizarea eficacității resurselor și promovarea reciclării în scopul de a reduce consumul de materii prime și de a reduce dependența față de importuri). S-au propus astfel acțiuni care vizează definirea materiilor prime esențiale, prevederea unor măsuri legale pentru accesul la materii prime și gestionarea lor durabilă, extinderea bazei de cunoștințe la nivel U.E., focalizarea lucrărilor de cercetare pe tehnologii inovative de explorare, exploatare, reciclare, identificare de materiale de substituție și eficientizare.

Prin strategiile elaborate și acțiunile grupurilor de lucru, au fost emise recomandări care privesc actualizarea listei materiilor prime critice pentru U.E., acțiuni în domeniul politicilor pentru îmbunătățirea accesului la resursele primare, de eficientizare a reciclării materiilor prime, de substituție a unora și de reducere a materiilor prime folosite.

I.2 Contextul european

I.2.1 Contextul european privind materiile prime non – energetice

În prezent, în U.E. și pe plan mondial, cererea de produse miniere, în special pe sectorul non – energetic este în creștere, același lucru manifestându-se și în România.

Inițiativa Comisiei Europene privind materiile prime este esențială pentru funcționarea durabilă a societății moderne. Asigurarea unui acces viabil și constant la materii prime constituie un factor din ce în ce mai important pentru competitivitatea U.E. și prin urmare, un element esențial pentru creșterea economică. Sectoare precum construcțiile, industria metalurgică, industria produselor chimice, industria auto, industria aerospațială, industria de produse electronice și producția de energie sunt complet dependente de accesul la anumite materii prime.

În contextul economic actual, U.E. a decis promovarea unei politici de creștere economică, prin reglementări ce privesc materiile prime non – energetice.

Inițiativa pentru Materii Prime Minerale (RMI – The Raw Materials Initiative) a fost lansată în anul 2008 cu scopul de a identifica nevoile Europei și resursele minerale ale țărilor componente.

În anul 2010 s-a alcătuit Parteneriatul European pentru Materii Prime (EIP – European Innovation Partnership on Raw Materials), cu 22 de țări asociate Euromines, având ca principal obiectiv identificarea și asigurarea nevoilor de resurse minerale pentru dezvoltarea durabilă a economiei și societății.

Problemele conexe acestui obiectiv sunt:

- asigurarea accesului la resursele din țări terțe pentru companiile europene, fără ca piețele să fie distorsionate de interesele statelor producătoare sau de instabilitatea politică din aceste țări;
- asigurarea sustenabilității furnizării de materii prime din Europa și creșterea eficienței în exploatarea resurselor;
- promovarea reciclării, în scopul de a reduce consumul de materii prime în U.E. și de a reduce dependența față de importuri în vederea protejării mediului;
- investiții substanțiale în sectorul minier ale noilor state membre cu potențial geologic;
- promovarea cercetării geologice;
- valorificarea la maximum a realizărilor în materie de cercetare și inovare;
- investiții în universități și programe educaționale pentru dezvoltarea departamentelor care se ocupă de geologie;
- îmbunătățirea cadrului juridic și a sistemului de reglementare prin utilizarea studiilor geologice și a expertizei privind resursele minerale;
- facilitarea explorării și exploatării resurselor minerale prin revizuirea legislației existente;
- îmbunătățirea calității informațiilor despre resursele minerale neenergetice – instituirea unui sistem european de informații;
- identificarea potențialului actual și viitor al U.E. în materie de resurse minerale;
- actualizarea regulată a informațiilor în acest domeniu și facilitarea accesului la acestea;
- identificarea mineralelor de importanță strategică;
- dezvoltarea unei baze de date geologice paneuropene 3D și evaluarea potențialului de elemente rare în principalele zone metalifere;
- stimularea privatizării operatorilor de stat în exploatarea zăcămintelor minerale și energetice;
- sprijinirea unor burse (piețe) naționale pentru toate tipurile de resurse minerale și energetice;
- creșterea controlului statului asupra prospecțiunii, explorării, exploatării și valorificării resurselor minerale.

Pentru accelerarea proiectelor și programelor inițiate în anul 2013 a fost finalizat raportul privind implementarea RMI în cadrul căruia se încurajează țările membre să lanseze noi politici minerale sau să le revizuiască pe cele existente.

I.2.2 Contextul european privind materiile prime energetice

„Uniunea Energetică – energie sigură, durabilă, competitivă și la prețuri accesibile pentru Europa.”

Prin constituirea Uniunii Energetice, U.E. își propune să stimuleze creșterea economică, să garanteze securitatea energetică europeană și să combată schimbările climatice. Obiectivul pachetului de politici privind Uniunea Energetică este de a asigura o energie la prețuri accesibile, sigură și durabilă pentru cetățenii U.E.. Printre domeniile – cheie de acțiune identificate, se numără securitatea energetică,

eficiența energetică și reducerea emisiilor de carbon, care fac obiectul unor măsuri specifice.

Pachetul privind Uniunea Energetică a fost publicat de către Comisia Europeană (C.E.) la 25 februarie 2015 și cuprinde trei comunicări, după cum urmează:

- comunicarea privind Strategia – cadru pentru Uniunea Energetică, însoțită de un Plan de Acțiune – care detaliază obiectivele Uniunii Energetice, precum și măsurile concrete care vor fi luate în vederea realizării acesteia;
- comunicarea care prezintă viziunea U.E. pentru noul acord global privind clima, convenit la Paris în decembrie 2015;
- comunicarea care expune măsurile necesare pentru realizarea obiectivului de interconectare electrică de 10% până în 2020.

În prezent, U.E. este cel mai mare importator mondial de energie, importând 53% din necesarul anual de energie, la un cost anual de aproximativ 400 miliarde €. Multe dintre Statele Membre ale U.E. se bazează pe un număr limitat de furnizori, în special pentru aprovizionarea cu gaze naturale. Acest lucru le face vulnerabile la perturbările care survin în aprovizionarea cu energie. De asemenea, infrastructura energetică învechită a Europei (mai ales în Europa Centrală și de Est), piețele slab integrate ale energiei – în special transfrontalier – precum și lipsa coordonării politicilor energetice naționale, fac ca adesea, consumatorii și întreprinderile din U.E. să nu beneficieze de o mai mare posibilitate de alegere sau de scăderea prețurilor energiei. Modernizarea și diversificarea infrastructurii energetice contribuie la reducerea perturbărilor și a dependenței energetice față de furnizorii externi. Finalizarea pieței interne a energiei va permite accesul la piețele energiei dincolo de frontierele naționale, aspect care facilitează și consolidarea cooperării regionale între statele Uniunii Energetice, pe de o parte și state terțe, pe de altă parte. Acest aspect îmbunătățește și accesibilitatea energiei și competitivitatea prețurilor energiei pentru consumatori. Potrivit ținutelor U.E. asumate în Comunicarea C.E. – „Cadrul privind clima și energia pentru 2030”, U.E. depune eforturi în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a dependenței generale de combustibilii fosili. Strategia – cadru se bazează pe principiile Cadrului privind clima și energia pentru 2030 și ale Strategiei de securitate energetică, lansate în anul 2014.

Competitivitatea Uniunea Energetică este structurată pe cinci dimensiuni:

1. Securitatea energetică, solidaritatea și încrederea

Această prioritate se bazează pe Strategia de securitate energetică, adoptată în mai 2014. Scopul ei este de a reduce vulnerabilitatea U.E. în fața posibilelor întreruperi ale livrărilor externe de energie, precum și dependența de anumiți combustibili, furnizori și rute de transport. Măsurile propuse sunt menite să asigure diversificarea aprovizionării (surse, furnizori și rute), să încurajeze Statele Membre și industria să coopereze, pentru a garanta securitatea aprovizionării și a spori transparența în ceea ce privește

aprovizionarea cu gaze naturale – în special privind acordurile de import din țări care nu sunt membre ale U.E..

2. Piața internă a energiei

Obiectivul este de a oferi un nou impuls finalizării pieței interne a energiei. Prin urmare, prioritățile includ îmbunătățirea interconectărilor energetice, asigurarea punerii în aplicare și a respectării pe deplin a Pachetului 3 Energie (care reglementează piața internă de energie), o mai bună cooperare între Statele Membre în elaborarea politicilor energetice, precum și facilitarea alegerii furnizorilor de energie de către cetățeni.

3. Contribuția eficienței energetice la moderarea cererii de energie

U.E. depune eforturi susținute pentru a atinge obiectivul stabilit de Consiliul European în octombrie 2014, de îmbunătățire cu cel puțin 27% a eficienței energetice până în 2030. Printre cele mai importante măsuri se numără creșterea eficienței energetice în sectorul clădirilor – în special prin îmbunătățirea sistemelor de încălzire și răcire – reducerea emisiilor și îmbunătățirea eficienței combustibililor în sectorul transporturilor.

4. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în economie

Strategia Uniunii Energetice valorifică politica ambițioasă a U.E. în domeniul climei, bazată pe angajamentul de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră la nivel intern cu cel puțin 40 % comparativ cu 1990. Schema U.E. de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) ar trebui de asemenea, să își îndeplinească pe deplin rolul în stimularea investițiilor în tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon. Strategia – cadru stabilește obiectivul ca U.E. să devină liderul mondial în domeniul energiei din surse regenerabile și un nod mondial pentru dezvoltarea următoarei generații de surse de energie regenerabilă, avansate tehnologic.

5. Cercetarea, inovarea și competitivitatea

Obiectivul este de a plasa cercetarea și inovarea în centrul Uniunii Energetice, astfel încât, U.E. să se afle în avangarda tehnologiilor pentru rețele inteligente și locuințe inteligente, a transporturilor curate, precum și a combustibililor fosili nepoluante și a celei mai sigure producții de energie nucleară din lume. Noua abordare a cercetării și inovării în domeniul energiei se va baza pe programul Orizont 2020 și ar urma să accelereze transformarea sistemului energetic. C.E. a pus în dezbatere propunerile de consolidare a sistemului de guvernare, care cuprind raportarea și monitorizarea obligațiilor Statelor Membre și respectiv, ale C.E. și un sistem integrat și dinamic pentru a se asigura că acțiunile întreprinse la toate nivelurile contribuie la atingerea obiectivelor Uniunii Energetice. Sistemul de guvernare propus

va servi următoarelor scopuri:

- structurarea acțiunilor în materie de energie și climă, precum și a acțiunilor în alte domenii de politică relevante, în vederea unei coerențe sporite a politicilor pe termen lung;
- sistematizarea obligațiilor actuale de planificare și de raportare, evitând sarcinile administrative inutile;
- demararea unui dialog privind energia cu părțile interesate în vederea elaborării politicilor de gestionare a tranziției energetice.

Uniunea Energetică a fost una dintre cele cinci priorități ale agendei strategice a Consiliului European, adoptate la 26 – 27 iunie 2014. Liderii europeni au subliniat importanța Uniunii Energetice pentru a se evita dependența U.E. de importurile de energie. Consiliul European a reiterat de asemenea, obiectivul de a crea o Uniune Energetică în cursul reuniunii sale din 23 – 24 octombrie 2014.

Țările membre au convenit următoarele:

- să accelereze finalizarea proiectelor de infrastructură pentru energie electrică și gaze naturale;
- să consolideze securitatea aprovizionării cu energie electrică și gaze prin creșterea eficienței energetice, prin utilizarea resurselor interne și prin tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- să se asigure că contractele de gaze naturale cu furnizori externi sunt mai transparente și pe deplin compatibile cu normele de securitate energetică ale U.E. și în egală măsură, cu normele legislative ale U.E.;
- să dezvolte strategii inovatoare pentru o nouă generație de energie din surse regenerabile și să sporească eficiența energetică;
- să intensifice diplomația din domeniul climei.

Ținând cont de contextul prezentat este necesară elaborarea unei strategii miniere pentru perioada 2017 – 2035. Instituțiile implicate în elaborarea și implementarea strategiei miniere, precum și metodologia de elaborare sunt prezentate în Anexa nr.1.

CAPITOLUL II: Evaluarea situației actuale

II.1 Sistemul juridic de reglementare

Activitatea minieră se desfășoară în baza Legii Minelor nr.85/2003 și a Normelor de aplicare a acesteia, reglementate prin H.G. nr.1208/2003. Cadrul juridic se aliniază la condiționalitățile stabilite din punct de vedere fiscal și de protecție a mediului, în context național și european. Contextul legislativ european din domeniul resurselor minerale nonenergetice corelat cu legislația din România este prezentat în Anexa nr.2.

II.2 Regimul fiscal

Referitor la politica fiscală, viziunea Guvernului este centrată pe asigurarea unui mediu stimulat și nediscriminatoriu, concentrându-se în același timp pe măsuri de consolidare a transparenței, stabilității și predictibilității sale. În plus, evoluția sustenabilă a finanțelor publice are o importanță majoră ținând cont de perspectivele demografice adverse. Începând cu a doua jumătate a anului 2014, România a implementat o serie de măsuri de politică fiscală de reducere a impozitelor, cu scopul de a impulsiona creșterea economică.

O primă măsură de relaxare a politicii fiscale a fost reducerea impozitării muncii prin diminuarea cu 5 puncte procentuale a contribuțiilor la asigurările sociale, pusă în aplicare începând cu octombrie 2014. Pe lângă aceste măsuri, Codul Fiscal revizuit prevede o modificare substanțială și în ceea ce privește impozitul pe dividende a cărui cotă s-a redus de la 16% la 5% începând cu ianuarie 2016. De asemenea, din acest an microîntreprinderile care au mai mult de 2 salariați vor beneficia de o reducere semnificativă a impozitului pe venit, respectiv de la 3% la 1%. Din punct de vedere fiscal activitatea minieră se desfășoară potrivit prevederilor Codului Fiscal aprobat prin Legea 227/2015 cu modificările și completările ulterioare.

Pe termen scurt este necesară o analiză detaliată a regimului fiscal minier care să creeze un cadru predictibil pentru investiții.

II.3 Resursa umană – educație, cercetare și reconversie profesională

II.3.1 Educație

Conceptul de durabilitate cu privire la utilizarea resurselor naturale trebuie să devină o parte integrantă acceptată a sistemului de învățământ, în scopul de a promova o înțelegere mai largă a importanței materiilor prime alături de alte activități didactice în cadrul științelor naturii, încă din primii ani de școală. Totodată, exploatarea zăcămintelor minerale nu se poate efectua fără perturbarea mediului, dar tehnologiile actuale, aflate și ele în curs de îmbunătățire continuă, sunt tot mai prietenoase cu mediul, încercând să-l afecteze cât mai puțin, iar după terminarea exploatarii, acesta să se reabiliteze din punct de vedere ecologic. Începând din școala generală și școlile profesionale, continuând în licee și facultăți, dar și ulterior prin conferințe, simpozioane, printr-o mai bună comunicare și informare, trebuie să se producă o conștientizare a societății, în special a comunităților locale privind posibilul impact al exploatarii resurselor minerale asupra mediului, cât și despre beneficiile aduse de desfășurarea activității miniere, mai ales în zonele izolate și în care nu există activități industriale. Este necesar ca învățământul să pregătească în cadrul școlilor profesionale, liceelor, școlilor și colegiilor tehnice, facultăților tehnice (la cursurile de licență și postuniversitare, masterate, stagii doctorale și postdoctorale, specializări tehnice geo – miniere) specialiști cu o bună calificare, care să deservească

domeniile: geologic, evaluare economică și industrială a zăcămintelor, exploatarea zăcămintelor, prepararea substanțelor miniere extrase, prelucrare metalurgică, reabilitarea ecologică a zonelor afectate.

Având în vedere situația actuală din sectorul minier și ținând cont de importanța pe care țările europene o acordă educației, statul trebuie să intervină pentru susținerea unităților de învățământ superior minier și învățământ mediu vocațional (de exemplu în unități care oferă absolvenților, concomitent și o a doua calificare pe lângă cea minieră, gen „liceu de construcții și minier”).

Dezvoltarea învățământului pentru geologie și minerit va fi asigurată de stat, în parteneriat cu administrațiile publice locale și operatorii economici printr-o serie de măsuri specifice.

II.3.2 Cercetare

În domeniul **cercetării și dezvoltării tehnologice** atingerea obiectivelor strategiei necesită pe lângă expertiza acumulată și formarea profesională și recrutarea unei noi generații de specialiști practicieni și cercetători. Mediul de afaceri are de asemenea, o contribuție importantă în acest domeniu împreună cu administrația centrală din România, respectiv: Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, Academia Română, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare – A.N.C.S.I. Este necesar ca A.N.C.S.I să investească în programe de cercetare în sectorul resurselor minerale.

În cadrul **Cercetării generale programatice** programele inițiate trebuie să stea la baza fundamentării și susținerii politicilor și strategiilor naționale de dezvoltare a sectorului minier, identificării tendințelor noi, a direcțiilor critice în domeniul consumului, extracției, valorificării resurselor miniere și aspectelor sociale.

Programul de **cercetare geologică** trebuie să conducă la constituirea bazei naționale de date cu privire la resursele minerale, să clarifice asupra perspectivelor de identificare a noilor zăcăminte, să conducă la finalizarea lucrărilor geologice în zonele cu perspective de conturare a unor rezerve valorificabile.

Cercetarea sectorială trebuie să conducă la diversificarea și perfecționarea opțiunilor tehnologice de producție și valorificare a produsului minier, să promoveze recuperarea substanțelor minerale utile din toate sursele disponibile (inclusiv zăcăminte izolate, depozite antropogene, deșeuri sau ape uzate), să detalieze cadrul tehnic atât la scara macro, pentru operatori mari cât și la scara micro pentru I.M.M. – uri.

II.3.3 Reconversie profesională

Complexitatea activităților din sectorul minier impune pregătirea treptată și diferențiată a forței de

muncă și a specialiștilor necesari. Pregătirea geologică, care trebuie să stea la baza specialiștilor din aceste domenii, trebuie începută în învățământul gimnazial și liceal (în care nu mai există programe dedicate cunoștințelor geologice), continuată în cel profesional – mediu (pentru formare de tehnicieni) și dezvoltată în învățământul universitar (cu formare de specialiști: geologi, ingineri geologi și geofizicieni, ingineri minieri, ingineri utilaje tehnologice și actualizarea programelor vizând conceptele noi, tehnologiile și impactul lor asupra mediului natural).

Industria minieră cere forță de muncă profesional calificată, antrenată în tehnici miniere moderne și domenii hightech emergente, lucru care necesită programe adecvate în universități de științe aplicate, colegii tehnice și școli profesionale.

Pregătirea personalului și specializarea lui impun costuri diferite. Capacitățile și cerințele cercetării – dezvoltării și inovării sunt mereu altele, iar politicile industriale și impactul economic și social sunt evaluate după criterii diferite. Restructurarea ciclurilor de învățământ pe baza profilului de formare specifică și redefinirea programelor de pregătire reprezintă o necesitate. Pentru acele categorii profesionale și meserii necesare ca urmare a evoluției tehnologice în domeniul exploatării resurselor minerale, se vor propune noi standarde ocupaționale, respectiv se vor actualiza cele existente.

II.4 Impactul social asupra comunităților miniere

Închiderea minelor a condus, atât la diminuarea veniturilor populației din regiunile respective, cu consecințe restrictive asupra economiei locale, cât și la diminuarea veniturilor bugetelor locale. Impactul încetării exploatării resurselor minerale asupra nivelului de trai al populației se manifestă în mai multe moduri și anume: dificultatea găsirii unui loc de muncă conform pregătirii profesionale, accesul greu la serviciile de bază și scăderea gradului de susținere financiară din partea guvernului.

Pe termen scurt, atunci când procesul de diversificare economică și șansele de reangajare sunt limitate, iar personalul concediat din zonele miniere se confruntă cu o scădere drastică a nivelului de trai ca urmare a pierderii sursei de venit, un program de măsuri de protecție socială precis ar putea reduce efectul. Impactul asupra nivelului de trai se simte și prin accesul gospodăriilor la serviciile de bază. În zonele afectate de reducerea drastică a activității miniere există o deteriorare a serviciilor din domeniul educației, sănătății și pentru asigurarea utilităților. Pierderile de resurse umane calificate cum ar fi profesorii și cadrele medicale afectează fundamental calitatea și disponibilitatea serviciilor de bază. De asemenea, obiceiurile și tradițiile locale pot crea dificultăți în integrarea altor activități industriale de anvergură. Deoarece toate minele au o durată de viață limitată, iar după închiderea acestora, odată cu dispariția beneficiilor directe din timpul exploatării, la nivelul comunităților se adaugă și problematica legată de infrastructură care, atât pentru modernizare, menținere sau chiar diminuare, presupune alocarea de resurse financiare.

Toate aceste tendințe schimbă semnificativ bilanțul cost – beneficiu la nivel comunitar și contribuie la regândirea relațiilor mină – comunitate.

II.5 Protecția mediului, tehnologii aplicate

Industria minieră, de-a lungul existenței sale a afectat semnificativ mediul, motiv pentru care se pune problema refacerii acestuia, folosirea în diverse scopuri a deșeurilor miniere și redarea în circuitul economic a terenurilor degradate.

Este bine cunoscut faptul că actuala legislație de mediu impune norme foarte stricte pentru gestionarea deșeurilor solide, lichide și gazoase, rezultate în urma activităților industriale atât în Europa, cât și în întreaga lume. De asemenea, este foarte bine cunoscut faptul că activitatea de exploatare a resurselor minerale naturale (explorare, exploatare și prelucrare metalurgică) interacționează negativ cu mediul. În baza legislației în vigoare, care este explicită, societățile comerciale care desfășoară activități în domeniul extragerii și valorificării zăcămintelor de substanțe minerale utile, vor trebui să-și accentueze preocupările pentru protecția și refacerea factorilor de mediu. Întreaga activitate minieră produce, din cauza specificului său, multiple și variate efecte negative asupra mediului, exemplificate prin:

- modificări ale reliefului, manifestate prin degradarea peisajului și strămutări ale gospodăriilor și obiectivelor industriale din zonele de exploatare;
- ocuparea unor mari suprafețe de teren pentru activitatea de exploatare, haldare, depozitare a substanțelor minerale utile, instalații industriale, căi de acces etc., suprafețe ce devin astfel total inutilizabile în alte scopuri, pentru o perioadă lungă de timp;
- degradarea terenului, prin deplasări pe verticală și orizontală ale suprafeței și alunecarea haldelor și iazurilor de decantare, cu provocarea unor grave accidente;
- impurificarea apelor curgătoare de la suprafață și a apelor freatice;
- dezechilibrul hidrodinamic al apelor subterane;
- influențe negative asupra atmosferei, florei și faunei din zonă;
- poluarea chimică a solului, care poate afecta pentru mulți ani proprietățile fertile ale acestuia;
- zgomote, vibrații și radiații răspândite în mediul înconjurător, cu o puternică acțiune nefavorabilă.

În privința tehnologiilor folosite în activitățile miniere, soluțiile de acces la resurse trebuie abordate prin îmbunătățirea eficienței pe tot parcursul ciclului de viață al resurselor minerale începând cu explorarea lor, dezvoltarea, exploatarea și prepararea acestora. Este necesar să se continue dezvoltarea de noi tehnologii de procesare pentru o mai bună extracție și utilizare a mineralelor și metalelor. Pe de altă parte, este important să se continue dezvoltarea de noi tehnologii de recuperare a resurselor secundare și deșeurilor industriale, reducând astfel pierderea acestor resurse pentru economia și dezvoltarea durabilă a societății noastre.

O parte din optimizarea privind extracția și procesarea resurselor va fi realizată prin îmbunătățirea prin inovare a parametrilor tehnologici ai mașinilor și echipamentelor.

Pentru eficientizarea activității miniere este necesară dezvoltarea de:

- noi tehnologii pentru exploatarea și prelucrarea resurselor minerale, înlocuirea tehnologiilor pirometalurgice consumatoare de energie cu metode mai puțin intensive, noi tehnologii în hidrometalurgie;
- noi procese tehnologice de tratare a materialelor polimetalice, atât în scopul îmbunătățirii eficienței metodelor deja existente de recuperare a subproduselor cu conținut metalic, cât și pentru dezvoltarea de noi metode de recuperare a metalelor care în prezent nu se pot recupera;
- metode inovative pentru a da valoare deșeurilor, prin dezvoltarea unui sistem durabil de reciclare a deșeurilor metalurgice și efluenților, pentru a crește producția de metale de bază, prin lansarea de tehnologii de prelucrare pentru materii prime slab calitative, cozi de flotație, deșeuri;
- noi metode pentru utilizarea completă a resurselor de la tratarea materialelor secundare și a deșeurilor din metalurgia neferoasă, prin dezvoltarea unor tehnologii combinate extrem de eficiente de recuperare a metalelor din deșeuri polimetalice și deșeuri constituite din mai multe materiale;
- noi programe pentru controlul proceselor prin intermediul sistemelor inteligente.

II.6 Închiderea minelor neviabile și reconstrucția ecologică a siturilor afectate de activitățile miniere

Închiderea minelor din România nu constituie un obiectiv în sine, ci reprezintă o consecință firească a evoluției economiei românești după anul 1989, când au fost reduse investițiile în economia națională, fapt ce a generat o scădere semnificativă a necesarului de materii prime (inclusiv de resurse minerale) și în consecință, producția minieră (cantitatea extrasă de substanțe minerale utile) nu a mai avut desfacere. Un alt motiv pentru inițierea și derularea programelor de închidere a minelor l-a constituit nerentabilitatea exploatării resurselor minerale, ineficiența lor economică, din cauze care țineau în special de condițiile tehnice de acces la zăcământ și exploatarea sa din ce în ce mai dificilă, de uzura morală și fizică a utilajelor și echipamentelor folosite.

Actuala Strategie are în vedere, în funcție de resursele financiare disponibile, continuarea activității de exploatare a zăcămintelor existente și a resurselor secundare derivate, precum și activitățile de cercetare – explorare și deschidere a unor noi zăcăminte, numai în condițiile în care eficiența economică poate fi asigurată.

Pentru atingerea acestor obiective trebuie avute în vedere directivele și recomandările U.E. care propun priorități ce se susțin reciproc: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare, creștere

durabilă (promovarea unei economii mai eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, al echilibrului ecologic și menținerii competitivității) și promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă. Restul minelor care și-au încetat activitatea și sunt aprobate pentru închidere prin hotărâri de guvern, sunt cuprinse în programele anuale de conservare, închidere, ecologizare și monitorizare postînchidere. Aceste mine se află în diferite etape: mine închise, mine cu lucrări în curs de închidere, mine în conservare în vederea închiderii și mine neatacate.

Activitatea de închidere și ecologizare a minelor neviabile este favorizată de următorii factori:

- existența actelor normative (11 hotărâri de guvern) prin care s-au aprobat pentru închidere și ecologizare un număr de 556 obiective miniere aflate în administrarea operatorilor minieri cu capital integral de stat;
- existența unui operator specializat, aflat sub autoritatea ministerului de resort, înființat special pentru derularea procesului de închidere și reconstrucție ecologică a obiectivelor miniere, fapt ce a condus la abordarea unitară, pe criterii de eficiență și performanță a activităților de închidere și ecologizare a minelor;
- utilizarea facilităților existente din incintele miniere în scopul desfășurării unor activități specifice procesului de reconstrucție ecologică a perimetrelor miniere;
- adoptarea la elaborarea proiectelor tehnice de închidere și ecologizare, a bunelor practici utilizate la nivel internațional;
- existența unei baze de date.

În urma activităților de închidere și ecologizare a minelor sunt redat în circuitul economic suprafețele de teren disponibilizate în vederea dezvoltării de noi activități.

Totodată, activitatea de închidere și ecologizare este afectată de:

- finanțarea insuficientă a programelor anuale de închidere și reconstrucție ecologică;
- reorganizarea/insolvența/falimentul operatorilor minieri cu capital integral de stat situație ce generează lipsa resurselor financiare, umane și materiale, pentru a menține capacitatea de intervenție operativă;
- scăderea numărului de personal de specialitate prin ieșirea la pensie, migrarea în alte țări și deprofesionalizarea prin necunoașterea noilor tehnologii, a utilajelor și echipamentelor miniere apărute în ultima vreme.

Închiderea și ecologizarea minelor neviabile creează premise pentru:

- asigurarea unor condiții de dezvoltare durabilă a comunităților locale pentru desfășurarea activităților economice și sociale;
- reabilitarea suprafețelor afectate și predarea terenurilor către autoritățile locale în vederea reconstituirii drepturilor de proprietate, cu efecte benefice prin redarea acestora în circuitul economic și utilizarea acestora pentru dezvoltarea de noi activități;

- creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și diminuarea ratei șomajului;
- asigurarea protecției durabile a mediului și zăcămintelor prin închiderea și punerea în siguranță a perimetrelor miniere în scopul reducerii consecințelor negative asupra mediului.

În condițiile neefectuării lucrărilor de închidere și ecologizare pot apărea următoarele situații:

- iradierea accidentală în perimetrele uranifere;
- formarea acumulărilor de gaze potențial explozive ce pot genera incendii, aprinderi sau deflagrații subterane, cu punerea în insecuritate a zăcămintului, efecte ce se pot transmite la suprafață;
- posibilitatea pătrunderii în subteran a unor persoane neinstruite și neavizate cu riscuri de asfixiere sau intoxicare;
- inundarea subteranului cu debușarea la suprafață a unor importante cantități de apă, cu efecte negative asupra mediului;
- apariția fenomenelor de subsidență minieră, ce pot genera modificări morfologice majore asupra zonei de influență prin prăbușirea suprafețelor și formarea conurilor de scufundare;
- degradarea zăcămintului rămas ce constituie o rezervă națională, alterarea chimică și fizică a acestuia, degradarea lucrărilor de deschidere și pregătire, apariția focurilor endogene și exogene precum și surparea zonelor exploatate, care compromit întreg zăcămintul;
- distrugerea proprietăților private și a obiectivelor sociale și economice;
- blocarea căilor de acces rutiere sau feroviare, precum și a eventualelor cursuri de ape;
- deversarea necontrolată a apelor pluviale în exces – în cazul fenomenelor climatice extreme – peste barajele de retenție, cu riscul cedării acestora și destabilizării unor volume mari de sterile și șlamuri miniere încărcate cu poluanți.

II.7 Evaluarea bazei actuale de resurse. Analiza SWOT

România dispune de numeroase și variate zăcăminte de substanțe minerale utile, dar conținuturile acestora în elemente utile sunt reduse. În luarea deciziei asupra momentului extracției unor rezerve, proprietarul resursei trebuie să-și atingă obiectivele nu numai prin posibilitatea de creștere a veniturilor la bugetul de stat, dar și prin faptul că această creștere poate conduce la o dezvoltare durabilă a comunității. În cazul în care nu se îndeplinesc ambele obiective, statul are posibilitatea de a amâna punerea în valoare a zăcămintului.

Extracția resurselor minerale este sub puternica influență a mediului, a schimbărilor tehnologice și a investițiilor de capital necesare atât menținerii actualelor capacități de producție, cât și pentru deschiderea unor noi exploatare. Este de menționat faptul că, chiar acolo unde resursele minerale sunt relativ abundente, extragerea lor va deveni mai costisitoare în viitor, deoarece pe măsură ce se epuizează rezervele acceptabile, încep să fie exploatate nivelurile mai adânci, care implică cheltuieli mai mari de extracție.

Acest lucru, poate fi modificat, în anumita măsură, prin sporirea eficienței extracției de minerale și prin descoperirea de noi rezerve cu grad mare de productivitate.

Pentru creșterea eficienței extracției resurselor minerale, de o deosebită importanță apare conturarea unui sistem de indicatori de apreciere a oportunității atragerii în circuitul productiv a resurselor minerale, care printr-o analiză multicriterială, să permită luarea viitoarelor decizii de acțiune.

Substanțele minerale utile analizate în prezenta strategie sunt:

SUBSTANȚA SAU GRUPA DE SUBSTANȚE MINERALE	RESURSA MINERALĂ LA 01.01.2016		PRODUȚIA NETĂ ÎN ANUL 2015	
	UNITATEA DE MĂSURĂ	CANTITATE	UNITATEA DE MĂSURĂ	CANTITATE
Resurse minerale metalifere:				
- minereuri auro – argentifere	tone	760	kg	81,5
- minereuri cuprifere	mil. tone	443	mii tone	40,26
- minereuri polimetalice (Pb – Zn)	mil. tone	67	mii tone	0
Resurse minerale nemetalifere:				
- sare gemă	mil. tone	4390	mii tone	2079,59
- minerale industriale și roci utile:				
- ornamentale	mil. tone	80	mii m ³	26,9
- nisip și pietriș	mil. tone	1250	mii m ³	38830,33
- altele	mil. tone	9789	mii tone	40091,39
Resurse energetice:				
- cărbuni	mil. tone	3898	mii tone	26705,767
- minereu de uraniu	*	*	*	*
- ape termale (geotermale) din care:				
- căldura din sisteme hidrogeotermale	mii TCC	3820	Gcal	140,226
- ape geotermale	m ³ /zi	22612	mii m ³	2523
Ape subterane:				
- ape balneare (ape minerale terapeutice)	m ³ / zi	82621	mii m ³	4022
- ape minerale naturale	m ³ / zi	37326	mii m ³	1475
Resurse secundare:				
- iazuri de decantare	mil. m ³		-	308,49
- halde	mil. m ³		-	1421

Situația licențelor/permiselor – substanțe solide:

LICENȚE/PERMISE	ÎN VIGOARE	ÎN APROBARE
Licențe de exploatare	387	376
Licențe de explorare	67	
Permise de prospecțiune	14	
Permise de exploatare	935	
Licențe cu închidere aprobată	60	

Analiza SWOT va fi făcută ținând cont de gruparea resurselor minerale în resurse minerale nonenergetice și resurse minerale energetice. În cazul resurselor minerale energetice analiza SWOT a fost corelată cu Strategia energetică a României.

II.7.1 Analiză SWOT privind resursele minerale non – energetice

II.7.1.1 Analiză SWOT privind resursele nemetalifere

II.7.1.1.1 Analiză SWOT privind resursele de sare

A. Puncte tari:

- resursă cantitativ și calitativ apreciabilă;
- rezervele deschise de peste 100 milioane de tone, pot asigura producția de sare la nivelul cererii actuale pe o perioadă de peste de 40 ani;
- posibilitatea de asigurare din surse proprii a necesarului minim de investiții care să permită desfășurarea în condiții bune a activității;
- contribuție importantă la bugetul statului și bugetele fondurilor speciale (redevențe, taxe de perimetru, taxe, impozit pe profit, obligații angajați și angajator, dividende, etc.).

B. Puncte slabe:

- condiții dificile de zăcământ;
- dotarea tehnică actuală nu asigură eficiența economică și creșterea cotei de piață a sării din producția internă;
- acces necorespunzător la infrastructura de transport și utilități;
- lipsa infrastructurii de valorificare superioară a producției;
- cantonarea capacităților productive în zone izolate, monoindustriale.

C. Oportunități:

- existența unui avantaj competitiv natural pe piețele din țările vecine care nu dispun de rezerve de sare;
- extinderea pieței odată cu aderarea de noi state membre la U.E.;
- existența unui potențial de valorificare a unor activități conexe producției de bază cum ar fi: activități turistice, balneoclimaterice, sportive și de agrement, religioase, stocarea de gaze naturale în cavernele create ca urmare a exploatării sării în soluție, posibilitatea stocării de gaze naturale sau deșeuri în minele de sare, etc;
- perspectiva implementării unei noi tehnologii de exploatare a sării geme prin folosirea mecanizării în locul dislocării cu explozivi.

D. Riscuri:

- fluctuația cererii de sare pentru dezzăpezirea drumurilor în funcție de factorii meteo – climatici;
- reducerea cererii de sare gemă pentru industria alimentară și consumul uman;

- creșterea treptată a tarifelor de transport și a costurilor energiei la nivelul pieței U.E.;
- restrângerea pieței interne din cauza declinului industriei chimice;
- existența în cadrul perimetrelor de exploatare concesionate, a unor lucrări miniere vechi, istorice, de sute de ani, care prezintă unele riscuri din punct de vedere al stabilității zonelor respective și necesită cheltuieli pentru conservare;
- concurență puternică pe unele segmente de piață, cum ar fi Bulgaria, Ungaria, Serbia din partea firmelor producătoare de sare din Belarus și din Ucraina, care livrează la prețuri mult mai scăzute, la calitate relativ similară;
- creșterea costurilor de refacere a mediului în cazul exploatării sării prin dizolvare.

II.7.1.1.2 Analiză SWOT privind resursele de minerale industriale, roci utile, roci ornamentale

A. Puncte tari:

- tradiție și experiență îndelungată;
- existența forței de muncă calificată;
- rezerva geologică poate asigura în cazul exploatării atât necesarul din țară cu materia primă pentru industrie și rezervele strategice pentru situații deosebite, cât și dezvoltarea pe orizontală a altor ramuri industriale (construcții mașini, energetic, combustibili, alimentar, etc.).

B. Puncte slabe:

- nu este reglementat accesul la terenurile din perimetrele de exploatare;
- modul dificil și greoi de schimbare a destinației terenurilor din perimetru, iar existența unui cadru legislativ inadecvat și incoerent, poate conduce la interpretarea arbitrară a legislației de către autoritățile centrale, zonale și locale;
- lipsa de predictibilitate pe termen lung a nivelului de taxare conduce la imposibilitatea elaborării unor planuri de afaceri;
- inexistența la nivel național a unor baze de date statistice actualizate și având caracter transparent, referitoare la: zăcămintele de substanțe minerale utile cu rezerve omologate aflate în exploatare, concesionate sau potențial concesionabile, volumele și cantitățile de rezerve exploatare anual, agenții economici care desfășoară activități de extracție a substanțelor minerale utile;
- slaba cointeresare a autorităților locale, ca urmare a absenței unor prevederi legislative prin care, o parte din taxele sau redevențele achitate de către titularii de licențe de exploatare, să fie direcționate către autoritățile locale;
- în cazul unei eventuale redeschideri a minelor închise, infrastructura (rețele de lucrări miniere, amplasamente pentru incinte, utilități și uzine de preparare, căi de acces) nu mai există;
- lipsesc industriile de prelucrare post – extracție;
- condiții de exploatare dificile;

- poluarea apei și solurilor;

C. Oportunități:

- existența unor perimetre miniere ce pot fi concesionate;
- condițiile de zăcământ permit introducerea tehnologiilor moderne.

D. Riscuri:

- abundența și diversitatea ofertei pe plan mondial;
- scăderea conținutului de substanță utilă.

II.7.1.2 Analiză SWOT privind resursele metalifere

II.7.1.2.1 Analiză SWOT privind resursele polimetalice (Cu+Pb+Zn)

A. Puncte tari:

- baza de materii prime cu termene de epuizare relativ îndelungate, constând în resurse relativ importante calitativ și cu compoziție chimică diversă;
- posibilitatea amplasării liniilor moderne de prelucrare pe vechile situri ecologizate;
- există mine ale căror metode de deschidere și pregătire se pot adapta pentru introducerea tehnologiilor moderne de exploatare;
- există infrastructura de învățământ capabilă să pregătească personal calificat pentru activitatea minieră;
- minele sunt situate în zone monoindustriale în care consultările comunitare sunt favorabile activităților de exploatare minieră;
- existența unor acumulări minerale cu concentrații ridicate ce pot fi exploatate rentabil;
- prin procesarea metalurgică a concentratelor polimetalice se obțin unele metale critice.

B. Puncte slabe:

- condiții de extracție dificile, corpurile de minereu sunt aflate la mare adâncime;
- exploatarea generează poluarea accentuată a apei și solurilor;
- în cazul unei eventuale redeschideri a minelor închise, infrastructura (rețele de lucrări miniere, amplasamente pentru incinte, utilități și uzine de preparare, căi de acces) nu mai există;
- conținut redus de substanță minerală utilă a zăcămintelor, improprie exploatării la capacități mici de procesare, ceea ce impune exploatarea unui volum mare de rocă;
- lipsa industriei post-extragere (industria metalurgică–pirometalurgică și-a restrâns sau sistat activitatea).

C. Oportunități:

- piața minereurilor neferoase înregistrează un trend crescător;
- reluarea activității miniere cu consecințe pozitive asupra comunităților din zonele tradițional

monoindustriale;

- există posibilitatea realizării unor concentrări tehnologice de tipul: o uzina de preparare – mai multe mine;
- menținerea unei infrastructuri pentru exploatarea minereurilor polimetalice, adecvată atât din perspectiva tehnologiilor moderne de exploatare – prelucrare cât și a măsurilor de protecție a mediului.

D. Riscuri:

- abundența și diversitatea ofertei pe plan mondial;
- apariția pe piață a unor materiale sintetice care înlocuiesc produsele tradiționale.

II.7.1.2.2 Analiză SWOT privind resursele de aur – argint

A. Puncte tari:

- existența unor resurse totalizând 760 tone minereu;
- există capacitate de gestionare a deșeurilor miniere pe termen mediu și lung;
- există mine în etapa de conservare a căror lucrări de deschidere și pregătire pot fi adaptate pentru tehnologiile moderne de exploatare;
- există posibilitatea realizării unor concentrări tehnologice de tipul: o uzină de preparare – mai multe exploatări;
- există infrastructura de învățământ capabilă să pregătească personal calificat pentru activitatea minieră.

B. Puncte slabe:

- minele sunt închise, iar unele se afla în etapa de conservare;
- industria metalurgică (pirometalurgică) și-a sistat activitatea;
- reluarea exploatării subterane necesită aport investițional mare;
- piața minereurilor aurifere este fluctuantă.

C. Oportunități:

- prelucrarea materialului din iazurile vechi de decantare conduce la ecologizarea unor mari suprafețe ocupate de aceste depozite (transformarea iazului de decantare în haldă de steril).

D. Riscuri:

- fluctuații și în viitor ale prețului aurului și argintului;
- riscul izolării definitive a unor rezerve în minele de adâncime;
- riscul unei percepții ostile din cauza utilizării cianurii în procesul de prelucrare.

II.7.1.2.3 Analiză SWOT privind resursele cuprifere

A. Puncte tari:

- există resurse apreciabile de minereu de circa 443 milioane de tone;
- există exploatări la zi ale căror lucrări de deschidere și pregătire se pretează aplicării tehnologiilor moderne de exploatare;
- există posibilitatea realizării unor concentrări tehnologice de tipul: o uzină de preparare – mai multe surse;
- asocierea, în general, a mineralelor cuprifere cu alte elemente secundare (auro–argentifere, minerale critice, etc.).

B. Puncte slabe:

- nu mai există instalații tehnologice pentru prelucrarea minereului cuprifera, acestea au fost demolate;
- rentabilizarea minelor viabile necesită aport investițional mare pentru redeschidere și re tehnologizare.

C. Oportunități:

- studiile de piață arată un potențial de creștere a prețurilor în privința minereurilor cuprifere;
- consecințe sociale pozitive asupra comunităților la reluarea activității de exploatare.

D. Riscuri:

- riscul unei percepții ostile din cauza impactului asupra mediului.

II.7.1.3 Analiză SWOT privind resursele de ape minerale

A. Puncte tari:

- apa, în accepțiunea generală, tinde să devină o resursă critică, iar apa minerală naturală este o componentă sigură și protejată în mod natural;
- apa minerală naturală, este singura resursă minerală naturală regenerabilă în timp real;
- impactul exploatării apei minerale naturale asupra mediului este minim;
- existența dotării tehnice de ultimă generație în ceea ce privește îmbutelierea și comercializarea;
- existența unor rezerve nepuizabile și de bună calitate;
- asigură un potențial ridicat de dezvoltare a activităților pe orizontală (îmbuteliere, distribuție, comercializare, turism balnear, terapie etc.);
- existența legislației și infrastructurii instituționale care garantează calitatea apei minerale (H.G. nr.1020/2005, laborator de analize).
- apele minerale naturale din România sunt recunoscute în țările Uniunii Europene.

B. Puncte slabe:

- eterogenitatea sistemului de licențiere afectează predictibilitatea strategiilor în domeniu și nu

- garantează siguranța investițiilor în industria de îmbuteliere;
- concurența nelocală, fără omologare pentru apa de izvor și fără un sistem fiscal comparabil cu cel pentru apa minerală naturală;
 - în legislația din domeniu nu este prevăzută o autoritate care să pună în aplicare prevederile privind apa de izvor și nici un laborator de referință pentru aceasta;
 - necorelarea duratei licenței de exploatare (20 de ani) cu perioada de recuperare a investițiilor, ceea ce face necesară o analiză a prelungirii perioadei de valabilitate a licențelor de la 20 ani la minim 35 ani;
 - complexitatea procedurilor administrative de acordare a licențelor de explorare și de exploatare și perioadele lungi de timp (mai mulți ani) necesare aprobării licențelor de exploatare prin hotărâri de guvern;
 - deși apa minerală este singura resursă minerală regenerabilă în timp real, redevența minieră pentru apa minerală naturală se stabilește la sursă, deci se plătește redevență și pentru cantitățile nevalorificate (neîmbuteliate);
 - lipsa Legii Apelor Minerale îmbuteliate la sursă și comercializate, care ar reglementa în mod clar modul de exploatare și valorificare a apelor minerale naturale, a apelor minerale terapeutice, a apelor geotermale și a apelor de izvor.

C. Oportunități:

- recunoașterea internațională a calității apelor minerale din România (unele au o notorietate multiseculară);
- sprijin din partea comunităților locale, îndeosebi în acele localități care sunt dependente de această activitate;
- atractivitate pentru investitori;
- trendul continuu crescător al cererii de ape minerale inclusiv la export, în condițiile existenței deficitului de apă potabilă în tot mai multe zone din lume, va necesita o politică fiscală adecvată, care va putea asigura competitivitatea apelor minerale românești pe piețele externe.

D. Riscuri:

- inexistența unui organism național de control care să asigure calitatea surselor de apă minerală naturală;
- concurența apelor minerale din import și a apei de masă (consum) îmbuteliate.

II.7.2 Analiză SWOT privind resursele energetice

II.7.2.1 Analiză SWOT privind resursele de ulei

A. Puncte tari:

- existența unei rezerve exploatabile concesionate de peste 100 mil. tone, concentrată într-un zăcământ unic, cu grad de asigurare de circa 60 de ani;
- infrastructura deja existentă, atât ca facilități de suprafață, cât și ca lucrări miniere principale de deschidere, utilizabile pe termen lung pentru extracția propriu-zisă și pentru transportul către beneficiari, pe calea ferată;
- concentrare teritorială a exploatărilor miniere într-o zonă relativ restrânsă;
- existența de personal calificat în activitatea minieră, tradiție și expertiză profesională;
- contribuție la securitatea energetică națională în situații de criză, comparativ cu alte resurse;
- distanța relativ redusă față de beneficiari;
- dețin autorizații de mediu și licențe de exploatare.

B. Puncte slabe:

- condiții geologo – miniere dificile de exploatare (adâncime, tectonică, stratigrafie, variabilitate);
- grad ridicat de pericolozitate a exploatării din cauza conținutului ridicat de metan al zăcământului, cu predispoziție la autoaprindere și explozii;
- putere calorifică scăzută față de oferta internațională;
- grad de mecanizare a exploatării redus, utilaje uzate fizic și moral;
- dificultăți în exploatarea selectivă a cărbunelui;
- posibilități reduse de îmbunătățire semnificativă a calității producției cu actuala tehnologie de exploatare;
- competiție redusă în extracția cărbunelui;
- cost de producție ridicat.

C. Oportunități:

- menținerea unei infrastructuri miniere adecvate cererii interne de huiă, astfel încât să fie asigurată continuitatea producției pe o perioadă mare de timp și securitatea în aprovizionarea cu resurse energetice;
- posibilitatea implementării tehnologiilor moderne de captare a metanului din cărbune și a emisiilor de metan din zăcămintele aflate în exploatare;
- degazeificarea cărbunelui.

D. Riscuri:

- creșterea costurilor de producție, generată de obligativitatea respectării condițiilor de protecție a mediului și de securitate și sănătate în muncă;
- vulnerabilitate socială mare din cauza caracterului monoindustrial al zonei;
- dependența producției de huiă de funcționarea unui număr restrâns de capacități de producere a

energiei;

- afectarea cerințelor de mediu și schimbări climatice.

II.7.2.2 Analiză SWOT privind resursele de lignit

A. Puncte tari:

- rezervă de lignit aflată în exploatare de peste 400 mil. tone, concentrată într-o zonă restrânsă, cu grad de asigurare de circa 15 ani, dar cu posibilități de extindere în funcție de cerere;
- contribuție esențială la securitatea energetică națională în situații de criză a altor resurse;
- infrastructură existentă adecvată, atât ca facilități de suprafață, cât și ca lucrări miniere principale de deschidere, utilizabile pe termen lung pentru extracția propriu-zisă și pentru transportul către beneficiari pe benzi transportoare și cale ferată;
- concentrare teritorială a exploatărilor miniere într-o zonă relativ restrânsă, la distanțe reduse față de principalii beneficiari (Turceni, Rovinari);
- parametrii produselor realizate cu actualele tehnologii de exploatare compatibile cu instalațiile de ardere a cărbunelui existente la beneficiari;
- personal calificat, amplă experiență profesională.

B. Puncte slabe:

- posibilități limitate de îmbunătățire semnificativă a calității producției;
- dificultăți în exploatarea selectivă a cărbunelui;
- utilaje de mare capacitate cu grad redus de utilizare;
- competiție redusă în extracția cărbunelui;
- cost de producție ridicat, ce a condus la creșterea costului energiei electrice;
- exploatare cu un număr ridicat de angajați, utilajele folosite sunt de mare capacitate, cu randamente limitate de cererea scăzută de cărbune.

C. Oportunități:

- perpetuarea activității miniere în zonă care să aibă consecințe pozitive asupra comunității;
- optimizarea producției coroborată cu cererea de energie;
- modernizarea și re tehnologizarea unor capacități de producție existente;
- gazeificarea cărbunelui.

D. Riscuri:

- creșterea costurilor de producție generată de obligativitatea respectării condițiilor suplimentare de protecție a mediului;
- vulnerabilitate socială ridicată din cauza caracterului monoindustrial al zonei;
- dependența producției de lignit de funcționarea unui număr restrâns de capacități de producție a

energiei;

- afectarea cerințelor de mediu și schimbări climatice.

II.7.2.3 Analiză SWOT privind resursele de uraniu

A. Puncte tari:

- ciclul complet „deschis” al combustibilului nuclear;
- infrastructură de cercetare și proiectare la nivel național;
- experiență avansată în domeniu și în sectoarele adiacente;
- tehnologie nucleară bazată pe utilizarea uraniului natural, minereul de uraniu, respectiv octoxidul de uraniu găsiindu-se în cantități suficiente pe glob și în zone stabile din punct de vedere politic.

B. Puncte slabe:

- costuri operaționale mari în exploatarea mineralizațiilor uranifere în subteran, cu utilizarea unor tehnologii învechite;
- necesitatea reorganizării și eficientizării sectorului de exploatare, prelucrare, procesare și rafinare a minereului de uraniu și producerea combustibilului nuclear de tip CANDU;
- costuri ridicate pentru deschiderea de noi zăcăminte de minereu de uraniu, precum și realizarea unei noi linii de rafinare, mult mai eficiente și cu costuri mai mici de operare;
- necesitatea completării cu concentrate de uraniu sau octoxid de uraniu din surse externe, față de resursele naționale existente de uraniu natural, în vederea producerii materiei prime (dioxidul de uraniu), utilizată la fabricarea combustibilului nuclear tip CANDU, în condiții economice și calitative avantajoase.

C. Oportunități:

- inițierea proiectelor integrate pentru deschiderea de noi zăcăminte și realizarea unei capacități moderne de preparare/ prelucrare – rafinare;
- posibilitatea introducerii în circuitul economic a resurselor de uraniu din afara țării și prelucrarea/procesarea și rafinarea lor în instalații autohtone cu tehnologie avansată;
- reprocesarea concentratelor tehnice de uraniu;
- construirea unităților 3 și 4 la Cernavodă oferă o perspectivă favorabilă sectorului de extracție a uraniului, prelucrare și rafinare, în scopul producerii combustibilului nuclear.

D. Riscuri:

- costuri mari de capital presupuse de construcția unor noi reactoare nucleare;
- resurse financiare limitate pentru investiții în asigurarea stocului de concentrate tehnice de uraniu necesare și investiții pentru protecția mediului;
- oscilația prețului uraniului pe piața internațională;
- rezervele naționale de uraniu limitate.

II.7.2.4 Analiză SWOT privind resursele de ape geotermale

A. Puncte tari:

- sursele regenerabile de energie, precum energia geotermală, oferă o soluție accesibilă și garantată pe termen mediu și lung;
- generează o cantitate redusă de emisii poluante și deșeuri, contribuind semnificativ la diminuarea proceselor de poluare chimică și fizică (termică, radioactivă);
- energia geotermală reprezintă o sursă inepuizabilă de energie, a cărei utilizare conferă o serie de avantaje precum: un impact minim asupra mediului înconjurător, necesită spațiu restrâns pentru dezvoltare, este disponibilă 24 de ore din 24, putând fi utilizată ca o alternativă viabilă pentru combustibilii fosili;
- România are resurse geotermale semnificative, demonstrate de 250 de sonde de sonde cu temperaturi de până la 120°C;
- în România există informații despre resursele geotermale și o expertiză tehnică rezonabilă (experiență de peste 30 de ani).

B. Puncte slabe:

- zăcămintele geotermale de care dispune România sunt situate preponderent în partea vestică a țării;
- din considerente economice, sursa geotermală trebuie să fie accesibilă prin foraje la adâncimi care să nu depășească în general 3 km. Doar în condiții favorabile această adâncime poate crește până la 6 – 7 km;
- sursa geotermală trebuie să aibă un potențial suficient de ridicat (atât cantitativ cât și calitativ) pentru a rezulta o exploatare a acesteia în condiții economice avantajoase;
- distanța până la care poate fi transportată căldura prin intermediul unui agent termic (de exemplu, apa) este limitată la valori de ordinul kilometrilor. În consecință, consumatorii sunt captivi, ei trebuind să fie amplasați în apropierea sursei geotermale.

C. Oportunități:

- energia geotermală poate, cel puțin la nivel local, să contribuie semnificativ la diminuarea consumului de combustibili fosili;

D. Riscuri:

- deși energia geotermală face parte din categoria energiilor puțin poluante, gestiunea și exploatarea resurselor geotermale trebuie făcută cu maximă atenție pentru a evita efectele negative asupra mediului înconjurător și sănătății umane, care ar putea rezulta în urma contaminării chimice (cu diferite substanțe chimice), sau fizice (radioactivă, termică).

II.7.3 Analiză SWOT privind resursele secundare

A. Puncte tari:

- există resurse secundare apreciabile cantonate în iazuri de decantare și unele halde de steril;
- există tehnologii de exploatare și procesare a acestui tip de material;
- există iazuri de decantare construite între anii 1950 – 1970, în care conținuturile de elemente utile se situează la nivelul conținuturilor din zăcămintele actuale;
- prin procesarea iazurilor vechi de steril se realizează o depoluare și o ecologizare mai temeinică a zonelor contaminate.

B. Puncte slabe:

- nu există cadrul legislativ în ceea ce privește exploatarea resurselor secundare;
- necesitatea construirii de uzine noi de procesare.
- există neclarități/neconcordanțe legislative în ceea ce privește răspunderea și cheltuielile de ecologizare realizate pe fonduri europene;
- necesitatea construirii unor uzine noi de procesare.

C. Oportunități:

- piața metalelor neferoase și auro – argintifere este stabilă, crescătoare în ultimii ani și cu potențial de creștere în viitor;
- prelucrarea deșeurilor din iazurile vechi de decantare și a haldelor de minereu sărac conduce deopotrivă la ecologizarea unor mari suprafețe ocupate de aceste depozite;
- reanalizarea la nivel european a surselor interne de producere a materiilor prime minerale din surse primare și secundare;
- consecințe sociale pozitive asupra comunităților la reluarea activității de exploatare.

D. Riscuri:

- presupusa percepție ostilă din cauza impactului de mediu.

CAPITOLUL III: Viziune. Principii. Obiective strategice generale.

III.1 Viziunea strategiei

Sectorul minier trebuie să fie un sector dinamic, care să susțină activ dezvoltarea economică a țării și reducerea decalajelor față de țările cu tradiție în minerit din industria europeană (Suedia, Norvegia, Danemarca). Industria minieră este o industrie globală și trebuie abordată în consecință. Cererea de produse minere pentru sectorul neenergetic este în creștere atât la nivel UE, cât și pe plan mondial.

Deși România este a noua țară ca suprafață din UE care dispune de resurse minerale semnificative comparativ cu alte țări din regiune, atragerea de capital privat și promovarea de proiecte de investiții în

domeniul minier nu s-au ridicat la nivelul oportunităților existente. România a devenit importatoare de resurse minerale pentru a-și acoperi necesitățile de materii prime.

Competitivitatea industriei nu se poate asigura fără o abordare integrată a politicilor industriale cu o politică de asigurare a resurselor minerale solide. Principalele premise luate în considerare sunt:

- resursele minerale sunt neregenerabile și limitate;
- țara noastră are o capacitate industrială redusă;
- mineritul a lăsat efecte distructive asupra mediului;
- exploatarea resurselor trebuie să asigure corelarea profitului investitorului cu necesitățile de dezvoltare durabilă locală.

Ținând cont de aceste premise, viziunea propusă este:

„România 2035 – țară cu minerit durabil, transparent și curat – factor de progres economic, pentru bunăstarea cetățenilor”

III.2 Principiile strategiei miniere în contextul procesului de dezvoltare durabilă a României

Conceptul de dezvoltare durabilă a provenit inițial din preocuparea manifestată față de degradarea mediului, care a însoțit dezvoltarea economică în multe părți ale lumii. Alarmați de impactul poluării asupra comunității locale, specialiștii din țările dezvoltate și în curs de dezvoltare au încercat să sublinieze pericolele inerente unei agende globale dominate doar de considerente economice.

Gestionarea eficientă și utilizarea durabilă a resurselor minerale asigură aprovizionarea pe termen lung cu materii prime la nivel național, creând în același timp condițiile prealabile pentru dezvoltarea economică, într-un mediu global cu oportunități pentru activități generatoare de afaceri internaționale. Inițial, conceptul de dezvoltare durabilă făcea referire la trei piloni de creștere și dezvoltare: economic, de mediu și social. Cel de-al patrulea pilon – guvernanta – a fost adăugat mai târziu, pe baza premisei nevoii critice de instituții puternice, capabile, democratice și prompte în reacții, care să acționeze în numele binelui comun. În anul 2000, mai multe societăți din domeniul mineritului au creat proiectul Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă (MMSD). În conformitate cu MMSD, industria minieră trebuie să demonstreze că poate îndeplini cerințele economice, sociale, de mediu, și de guvernanta, care sunt inerente conceptului de dezvoltare durabilă. O analiză asupra documentelor programatice elaborate la nivel internațional în ceea ce privește contribuția pe care industria minieră o poate avea la îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile este prezentată în Anexa 3.

Astfel putem enunța ca **principii generale ale strategiei:**

A. Din punct de vedere economic:

- utilizarea eficientă a resurselor, prin maximizarea rentelor (ceea ce include și economisirea unei părți a rentelor, care să fie reinvestite pentru a genera averea generațiilor viitoare);
- internalizarea costurilor de mediu și sociale (aceste costuri trebuie calculate și scăzute din beneficiile economice proiectate);
- menținerea unui climat de natură de încurajeze și să promoveze investițiile.

B. Din punct de vedere social:

- asigurarea unei distribuții echitabile și juste a beneficiilor economice;
- respectarea principiului consimțământului liber, prealabil și avizat al comunităților,
- înainte de demararea proceselor de dezvoltare;
- aplicarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului, cum ar fi libertatea civilă și politică, dreptul de a nu fi persecutat și alte libertăți socio-culturale;
- susținerea ameliorărilor de natură socială în timp, astfel încât generațiile viitoare să beneficieze de oportunități la cel puțin același nivel ca și cele actuale.

C. Din punct de vedere al mediului:

- remedierea pagubelor istorice (adică reabilitarea minelor dezafectate și „orfane”);
- promovarea unei gestionări a terenului și a resurselor naturale existente, care să aibă în vedere și protecția mediului (adică aprobarea doar a operațiunilor care valorifică bunele practici internaționale);
- minimizarea volumelor de deșeuri și poluare și asigurarea că poluatorii plătesc pentru ecologizare;
- nedepășirea limitelor ecologice;
- protejarea patrimoniului natural și cultural (cu alte cuvinte, anumite situri ar trebui să fie scoase din circuitul proiectelor de dezvoltare);
- manifestarea precauției atunci când impactul de mediu este necunoscut;
- luarea în considerare a ciclului de viață a mineralelor, la estimarea și îndeplinirea cererii de minerale a societății (adică asigurarea utilizării eficiente a resurselor și promovarea reciclării și reutilizării).

D. Din punct de vedere al guvernantei:

- promovarea unui proces decizional democratic și participativ;
- funcționarea în cadrul unui sistem de verificare și echilibrare, pentru a evita supracentralizarea puterii,
- asigurarea transparenței și responsabilității la toate nivelurile decizionale prin publicarea informațiilor;
- fundamentarea procesului decizional pe date temeinice și exacte, referitoare la dimensiunile sociale și de mediu ale proiectelor și planurilor propuse;

- asigurarea faptului că deciziile sunt luate prin cooperare cu toți factorii de interes, cu accent pe cei care sunt afectați cel mai direct.
- Modalitatea de integrare a principiilor dezvoltării durabile în sectorul minier precum și principalele standarde internaționale pentru minerit durabil sunt prezentate în Anexa 4.

III.3 Obiective strategice generale:

1. Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale necesare dezvoltării durabile a țării, cu prioritate din producția internă;
2. Armonizarea interesului național de creștere a activităților sectorului minier cu cerințele de dezvoltare sustenabilă;
3. Utilizarea durabilă a resurselor minerale ale țării în armonie cu mediul, protejarea obiectivelor naturale și culturale în contextul european;
4. Participarea responsabilă a comunităților din zone cu potențial minier la decizii și acțiuni derulate pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectelor miniere, în condiții de transparență.

CAPITOLUL IV: Măsuri și acțiuni

Ținând cont de obiectivele generale stabilite, se desprind următoarele măsuri și acțiuni:

IV.1 Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale necesare dezvoltării durabile a țării, cu prioritate din producția internă

Măsura 1 – Redefinirea și reactualizarea bazei de resurse minerale prin:

- inventarierea actualei baze de resurse minerale;
- cercetare geologică și tehnologică pentru punerea în evidență a noi perimetre de resurse minerale;
- crearea unei baze de date integrate și accesibile în mod transparent persoanelor fizice și juridice interesate.

Măsura 2 – Creșterea bazei de venituri bugetare a țării prin:

- organizarea transparentă a procesului de punere în valoare a resurselor minerale, operațiune juridică prin care statul este reprezentat de autoritatea competentă;
- debirocratizarea și optimizarea procesului de acordare a permiselor de cercetare geologică și a licențelor de explorare și exploatare în vederea scurtării termenelor de acordare a acestora, prin înființarea „ghișeului unic” în cadrul autorității competente în domeniul resurselor

minerale. În exercitarea atribuțiilor sale, „ghișeu unic” colaborează cu ministere și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu autorități ale administrației publice locale, servicii deconcentrate precum și cu instituții/organizații publice. Acest organism ar trebui să aibă atribuții și competențe clar definite și să faciliteze odată cu obținerea licenței/permisului de exploatare și a tuturor autorizațiilor și acordurilor necesare, astfel încât concesiunea statului către operator să devină real operațională în integralitatea ei.

Măsura 3 – Crearea de noi locuri de muncă și creșterea numărului de angajați prin:

- accelerarea procedurilor de dobândire a folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere;
- parteneriate cu autoritățile publice locale în vederea accelerării punerii în exploatare a perimetrelor miniere concesionate;
- parteneriat cu companiile miniere și autoritățile responsabile cu pregătirea și calificarea forței de muncă.

Măsura 4 – Dezvoltarea zonelor geografice purtătoare de resurse minerale cu alternative economice limitate prin:

- parteneriate cu autoritățile publice locale privind: PUG, PUZ, ansamblu de lucrări social – edilitare;
- asigurarea plății obligațiilor ce revin concesionarilor ca urmare a activității miniere pe care o desfășoară în zonă;
- asigurarea îndeplinirii obligațiilor asumate de concesionar prin licență pentru ecologizarea, reabilitarea și dezvoltarea de noi activități economice alternative la închiderea minelor.
- modificarea cadrului legislativ în vederea facilitării activităților de minerit artizanal.

Măsura 5 – Modificarea cadrului instituțional în domeniu prin:

- reorganizarea A.N.R.M. ca Autoritate Națională Minieră;
- reorganizarea Serviciului Geologic Național, ca un administrator al Guvernului pentru domeniul geologiei, prin studierea, monitorizarea și documentarea resurselor subsolului, adică:
 - stabilirea și crearea obiectivelor, funcțiilor și structurii Serviciului Geologic Național, în concordanță cu politicile guvernamentale și europene (acoperirea unor domenii importante ca: hărți tematice, resurse minerale, geohazard, hidrogeologie, etc);
 - includerea Serviciului Geologic Național în studierea, protejarea și monitorizarea obiectivelor geologice, în asociere cu activitățile curente și cu obiectivele guvernului;
 - includerea Serviciului Geologic Național în procedurile de avizare și

monitorizare a activităților din domeniul resurselor minerale energetice și al ingineriei geologice (baraje, fundații, infrastructură rutieră, construcții industriale);

- desemnarea Serviciului Geologic Național ca organizație care dezvoltă și gestionează fondul de informații geologice, fiind principalul furnizor de informații către beneficiari. Fondul de informații geologice trebuie să fie diversificat, structurat din punct de vedere al bazelor de date, astfel încât să permită analize complexe care să răspundă obiectivelor cerute. Baza de date va trebui să fie susținută de tehnologie de nivel înalt la toate nivelurile (achiziție, stocare, interogare, export, securizare și analiză), iar domeniile cuprinse vor trebui să vizeze toată gama de resurse (non-energetice, energetice, ape minerale și geotermale, resurse secundare), toate tipurile de date existente din activități de explorare și minerit, resurse-rezerve, precum și date referitoare la geologia zonelor în care se execută construcții industriale majore (baraje), amenajări hidrografice, fundații, infrastructura drumurilor naționale și autostrăzi, a patrimoniului imobiliar, zone potențiale de manifestare a hazardelor naturale etc.;
 - asigurarea unei dezvoltări tehnologice de nivel înalt a Serviciului Geologic Național (aparatură și laboratoare performante), inclusiv cu o structură IT de înalt nivel tehnologic;
 - asigurarea resurselor umane calificate pentru toate domeniile implicate în activitate.
- schimbarea formei de organizare a S.Conversmin S.A. în societate națională, completarea structurii organizatorice și a obiectului de activitate.

Măsura 6 – Corelarea cadrului legislativ din domeniul minier cu legislația internă și europeană prin:

- realizarea politicii minerale naționale și existența unei liste actualizabile a materiilor prime cu importanță economică și necesare economiei românești, dar și cerințelor U.E. privind resursele minerale critice;
- realizarea unui plan pentru asigurarea de resurse minerale din România;
- realizarea unei politici și a unui plan de furnizare din resurse externe;
- modificarea Legii Minelor nr.85/2003 și a legislației secundare și terțiare pentru aplicarea legii;
- elaborarea legii Serviciului Geologic Român;

- elaborarea legii apelor minerale îmbuteliate la sursă și comercializate;
- analizarea detaliată a regimului fiscal minier, pentru a crea un cadru predictibil pentru investiții.

Măsura 7 – Stimularea activității de cercetare, dezvoltare, inovare prin:

- punerea în aplicare a unui program de cercetare în sectorul resurselor minerale, cu scopul de a dezvolta produse noi și inovative, procese și servicii care să cuprindă toate aspectele legate de lanțul de utilizare al resurselor minerale;
- realizarea de cercetări privind elaborarea de noi tehnologii în scopul valorificării superioare a substanțelor minerale utile, a utilizării metodelor biotehnologice pentru tratarea deșeurilor și epurarea apelor reziduale, a protecției mediului înconjurător și a predicției efectelor hazardelor naturale.

Măsura 8 – Asigurarea transparenței și a accesului la date din domeniul resurselor minerale prin:

- baze de date integrate și accesibile în mod transparent persoanelor fizice și juridice interesate;
- îmbunătățirea colaborării instituționale A.N.R.M., M.E.C.R.M.A., S.R.I., M.M.A.P., M.C.P.N., M.A.D.R., Academia Română și universități.

Măsura 9 – Mărirea eficienței resurselor prin:

- corelarea Directivei 2006/21/C.E. cu Pachetul de Măsuri privind Economia Circulară a Uniunii Europene;
- cercetarea și analiza potențialului de extracție a resurselor primare și secundare, de reciclare a metalelor și mineralelor, de eficientizare a folosirii resurselor existente și de substituire a unor resurse cu altele mai eficiente;
- reprocesarea vechilor iazuri de decantare și halde de minereu sărac, eficiente economic, respectând condițiile de mediu;
- realizarea unui sistem de raportare a producției.

Măsura 10 – Condiții cadru pentru cercetare – inovare pentru competiție și dezvoltare prin:

- investiții în infrastructura de cercetare pentru dezvoltarea industriei miniere;
- utilizarea experiențelor pentru aplicarea tehnologiilor performante (exemplu transport autopropulsat electric, etc);
- utilizarea tehnologiilor de exploatare care să permită o activitate durabilă, ecologică și în acord cu celelalte industrii și utilizări a terenurilor;
- promovarea unor tehnologii ecologice și regenerabile în domeniul energetic;
- propunerea unor forme de cooperare între sectorul de business și mediul academic și de cercetare și dezvoltarea proiectelor de cercetare din domeniul resurselor minerale, dar și din

domenii conexe (științele pământului, energetic, mediu, dezvoltare tehnologică, teledetecție, etc);

- furnizarea de competențe pentru a rezolva nevoile industriei și ale zonelor miniere, care presupune acțiuni pentru creșterea rolului geologiei în societate și industrie prin creșterea numărului de specialiști și lărgirea domeniilor de activitate cu rol în asigurarea de competențe pentru regiunile cu dezvoltări miniere;
- conservarea infrastructurii de învățământ capabilă să pregătească în scurt timp personal calificat pentru activitatea geologică și minieră, inclusiv prin înființarea de instituții de învățământ cu profile mixte, care să ofere o dublă specializare, în conexiune cu cea minieră.

IV.2 Armonizarea interesului național cu necesitatea atragerii de capital de investiții și cu încadrarea în cerințele de sustenabilitate

Măsura 1 – Perfecționarea cadrului de reglementări care să asigure predictibilitate și stabilitate fiscală pentru atragerea de noi investitori prin realizarea manualului operațional al investitorului în domeniul resurselor minerale.

Măsura 2 – Crearea cadrului de reglementări privind parteneriatul public-privat pentru activități miniere prin modificarea și completarea Legii Parteneriatului Public Privat.

Măsura 3 – Abordarea mineritului sustenabil pe principii de piață liberă prin analiza în vederea dereglementării prețurilor la produsele miniere în conformitate cu legislația europeană.

IV.3 Utilizarea durabilă a resurselor minerale ale țării în armonie cu mediul, protejarea obiectivelor naturale și culturale în context european

Măsura 1 – Realizarea protecției mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminarea siturilor miniere poluate istoric prin:

- utilizarea tehnologiilor de exploatare care să permită o activitate durabilă, ecologică și în acord cu celelalte industrii și utilizări ale terenurilor;
- suprapunerea perimetrelor miniere cu ariile protejate;
- program de refacere ecologică a siturilor miniere contaminate istoric;
- revizuirea și actualizarea manualului de închidere a minelor.

Măsura 2 – Dezvoltarea durabilă a comunităților miniere prin:

- realizarea de programe de regenerare socio-economică a zonelor cu activități miniere închise;

- implicarea participativă a comunităților pe toata durata de viață a activităților miniere.

Măsura 3 – Asigurarea resurselor financiare și garanțiilor pentru refacerea și reabilitarea mediului post exploatare se va realiza prin întărirea colaborării dintre A.N.R.M., investitori, bănci, firme de asigurare–reasigurare.

Măsura 4 – Închiderea minelor în condițiile celor mai bune practici internaționale și gestionarea terenurilor ecologizate, care se va realiza prin:

- utilizarea ultimelor tehnologii disponibile în activitatea de închidere a minelor cu inventarierea la zi a rezervelor de minereu, calculate conform standardelor internaționale (norme U.E. și USGS);
- crearea cadrului legislativ pentru transferul dreptului de proprietate a terenurilor libere de sarcini și ecologizate către UAT.
- utilizarea cu eficiență ridicată a fondurilor, concentrarea pe activitățile de închidere și ecologizare concomitent cu reducerea graduală a cheltuielilor de conservare;
- îndeplinirea obligațiilor de mediu asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană cu încadrarea în cerințele impuse de legislația națională aflată în vigoare;
- creșterea capacității de răspuns în situații de urgență și compatibilizarea cu sistemele de alarmare național și european;
- atragerea de fonduri suplimentare și noi parteneri pentru finanțarea unor proiecte de importanță și/sau valoare mare.

Măsura 5 – Asigurarea regenerării socio–economice a comunităților afectate în urma procesului de închidere a minelor prin:

- promovarea mineritului sustenabil alternativ;
- dezvoltare durabilă participativă;
- asigurarea bunăstării comunităților;
- platformă de comunicare transparentă.

Măsura 6 – Managementul riscului și adaptarea la schimbările climatice prin:

- dezvoltarea activităților cu caracter aplicativ legate de serviciile specializate necesare finalizării implementării infrastructurii de monitorizare în Sistemul Național Integrat de Monitorizare a Impacturilor de Mediu (SNIMIM) și racordării acestuia la Sistemul European de Reacție pentru Situațiile de Urgență (SCERSU), ponderea costurilor fiind de 10–15% din alocațiile programelor anuale;
- generalizarea sistemului de monitorizare a impacturilor de mediu, ca instrument eficient de prevenire, planificare și răspuns în situații de urgență, inclusiv racordarea acestuia la Sistemul European de Reacție pentru Situațiile de Urgență (SCERSU) prin dezvoltarea

logisticii și infrastructurii;

- trecerea la mentenanța infrastructurii SNIMIM și SCERSU, execuția infrastructurii specifice dezvoltării de proiecte/programe pilot de sprijin și, după caz, eventualele remedieri generate de fenomenele de calamitate.

Măsura 7 – Îmbunătățirea dialogului și a relațiilor cu alte industrii prin consultare între diversele părți interesate și industria minieră în timpul procesului de licențiere, vizând o implicare multisectorială în domeniul dezvoltării activităților de exploatare a resurselor minerale.

Măsura 8 – Armonizarea zonelor miniere cu mediile naturale și culturale prin:

- diseminarea informațiilor privind influența mediilor culturale și naturale în dezvoltarea mineritului și a turismului;
- crearea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea mineritului asociat cu alte industrii (turism, obiective naturale și culturale).

IV.4 Participarea responsabilă a comunităților din zone cu potențial minier la decizii și acțiuni derulate pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectelor miniere, în condiții de transparență

Măsura 1 – Integrarea pachetului de informații și reglementări din domeniul resurselor minerale în planificarea strategică participativă pentru dezvoltarea socio-economică locală și regională prin:

- înființarea consorțiilor de dezvoltare locală ca parte a unor contracte de parteneriat cu investitorii;
- adaptarea și completarea manualului de dezvoltare comunitară în context european.

Măsura 2 – Crearea unei rețele de transfer de informații și schimb de experiență între structuri similare din țară și străinătate prin:

- activarea Asociației Comunităților Miniere din România (RO – ACOM);
- manual operațional pentru acordarea suportului instituțional comunităților miniere în domeniul resurselor minerale.

Măsura 3 – Promovarea dezvoltării societății și creșterii regionale, prin:

- schimburi de experiență cu alte mine care se dezvoltă în prezent;
- relaționare și informare a municipalității;
- metodologii pentru planificarea furnizării de materii prime la scară națională și regională;
- promovarea dialogului la scară națională pe teme de minerit;

- prezentarea și utilizarea tehnologiilor avansate pentru industria minieră;
- sprijinirea administrațiilor publice locale în vederea implicării lor în valorificarea resurselor minerale, în activitatea de protejare a arealului de protecție a apelor minerale, prin asigurarea încasării unei părți din redevența minieră de către comunitățile locale;
- implementarea unui cadru legislativ favorabil, în vederea valorificării în interes local a surselor de apă minerală terapeutică și a gazelor care le însoțesc, prin procedură simplificată (permis de valorificare), pentru sporirea atractivității în domeniul turistic–balnear și de agrement.

Măsura 4 – Cooperarea între instituțiile guvernamentale, mediul academic și de cercetare, organizațiile profesionale, sindicale, patronale, ONG-uri și mediul de afaceri prin includerea tuturor instituțiilor și organizațiilor interesate în găsirea de noi tehnologii în domeniu sau la elaborarea de noi documente legislative prin:

- organizarea unor întâlniri periodice între instituțiile guvernamentale, mediul academic și de cercetare, organizațiile profesionale, sindicale, patronale, ONG – uri și mediul de afaceri pe teme punctuale specifice domeniului;
- aderarea la organizații și asociații internaționale de profil;
- participarea în grupurile de lucru ale Comisiei Europene având ca problematică industria minieră.

Măsura 5 – Înființarea unui Consiliu Consultativ Național, organism cu rol consultativ care să monitorizeze implementarea prevederilor din prezenta strategie minieră.

Acest organism va fi constituit din reprezentanții societății civile interesate în domeniu, respectiv: reprezentanți ai Parlamentului României, Academiei Române, patronatelor miniere, patronatelor din domeniul materialelor de construcții, patronatelor din domeniul apelor minerale, patronatelor din geologie, sindicatelor reprezentative la nivel național, precum și universităților de profil, institutelelor naționale de cercetare – dezvoltare, etc.. Instituțiile statului vor solicita avizul Consiliului Consultativ Național pentru orice modificare a cadrului legislativ din domeniul minier.

Măsura 6 – Finanțarea M.E.C.R.M.A. pentru realizarea unui ANUAR al resurselor minerale ale României

Acest Anuar al resurselor de minereuri, minerale industriale și roci pentru construcții urmează să fie completat anual și va fi public, cu plata unei taxe care să acopere costurile de administrare via INTERNET sau de redactare. ANUAR-ul va cuprinde atât date despre operatorii minieri, cât și despre resurse și calitatea acestora, localizarea regională, județeană și locală, potențial de valorificare, beneficiari potențiali.

Măsura 7 – Transpunerea în Legea minelor a prevederilor Directivei 2013/34/UE privind regulile de transparență pentru domeniul minier.

Astfel, se va introduce în proiectul de modificare a Legii minelor nr.85/2003 un capitol privind transparența în exploatarea resurselor naturale, care cuprinde un set de principii clare și concrete de integritate și responsabilitate prin care se garantează gestionarea resurselor naturale în avantajul statului și cu beneficii economico-sociale reale.

Pentru a putea da asigurări cetățenilor cu privire la modul în care statul gestionează, concesionează spre exploatare, exploatează resursele minerale, precum și faptul că nu le încalcă drepturile fundamentale la siguranță, proprietate și echilibru ecologic, este necesară adoptarea de măsuri clare și concrete de transparență, integritate și responsabilitate în exploatarea resurselor naturale.

Astfel de măsuri sunt de natură să garanteze atât în prezent, cât și în viitor respectarea unor principii de bază, de etică, responsabilitate și transparență, de natură să ofere cetățeanului liniștea și siguranța necesare, să descurajeze practicile ilegale, imorale sau periculoase în industria extractivă și să favorizeze exploatarea sigură, eficientă și profitabilă a resurselor naturale ale țării noastre.

CAPITOLUL V: Procesul de planificare strategică în domeniul resurselor minerale. Elaborarea politicilor publice.

V.1 Procesul de planificare strategică

Principiile care stau la baza planificării procesului minier sunt formulate pe baza următoarelor principii de dezvoltare durabilă:

- se realizează pentru cetățeni și cu participarea acestora;
- integrează prioritățile de mediu, economice și sociale;
- trebuie să se încadreze în procesul bugetar, pentru a asigura acoperirea financiară a strategiilor elaborate;
- prioritățile sunt identificate în baza unei analize multilaterale a situației existente, prognozând riscurile, examinând interdependențele între provocările locale, regionale, naționale și globale;
- monitorizarea procesului de dezvoltare durabilă se va face în baza indicatorilor de performanță stabiliți.

Conceptele de valorificare a resurselor minerale în contextul dezvoltării durabile globale, trebuie să țină cont de aspectele majore cu care se confruntă întreaga omenire:

- factorii globali de control – creșterea populației (de la 6 la 8 – 9 miliarde în 2025);

- aspirațiile țărilor în curs de dezvoltare care doresc să-și depășească condiția de zonă periferică a sistemului economic-politic global;
- gradul de folosire al resurselor minerale (secolul XX marca o creștere a cererii de 10 ori la o creștere a populației de 4 ori, pe când, în viitorii 50 de ani, cererea de resurse minerale va crește de 5 ori);
- mecanismele de acțiune la scară națională și internațională: abordarea diferențiată, generatoare de decalaje, între țările industrializate, reprezentând nucleul sistemului global, și cele în curs de dezvoltare, care alcătuiesc periferia sistemului.

Planificarea strategică pentru domeniul resurse minerale este prezentată ca document anexă (separată de textul strategiei) la hotărârea de guvern de aprobare a prezentei strategii.

V.2 Elaborarea politicilor publice

V.2.1 Instrumente de politică publică în domeniul resurselor minerale sunt:

- România este deschisă pentru afaceri și caută în mod activ noi investiții private în activitățile de explorare și exploatare minieră;
- buna guvernare și transparența decizională (licențe, contracte, beneficiile statului din minerit);
- regim juridic și de reglementare în deplină concordanță cu cerințele U.E.;
- informații geologice disponibile tuturor părților interesate;
- proceduri moderne de autorizare, cu runde de licitație și cereri de licență efectuate transparent și în timp util;
- regim fiscal competitiv, stabil și echitabil;
- dezvoltarea minieră și exploatarea să asigure responsabilitatea socială, să aibă loc în mod participativ și să țină seama de nevoile comunităților locale pe toata durata ciclului de viață al activităților miniere, de la explorare la post-închidere;
- responsabilitate față de mediu și dezvoltare durabilă;
- autorități de mediu cu responsabilități instituționale, proceduri de protecție a mediului și standarde de conformitate aliniate la bunele practici internaționale;
- autorități cu responsabilități instituționale și proceduri de protecție socială clar definite, în conformitate cu bunele practici internaționale;
- la toate minele condițiile de muncă să fie sănătoase și sigure;
- femeile să aibă acces egal cu bărbații la beneficiile oferite de industria minieră și să fie protejate, împreună cu familiile lor, de efectele negative ale mineritului;
- mineritul să contribuie la bunăstarea socio-economică a comunităților gazdă, să fie încurajată ocuparea forței de muncă și aprovizionarea locală;
- planificarea închiderii minei să se facă înainte de începerea lucrărilor; activitățile de închidere a

minelor să fie finanțate corespunzător și să fie efectuate în conformitate cu bunele practici internaționale;

- demersurile necesare pentru implementarea politicii să fie pregătite pentru aplicare, la momentul aprobării.

V.2.2 Politici publice ce se vor elabora și implementa

După aprobarea prezentei strategii se vor elabora și supune aprobării guvernului, următoarele politici publice:

- reconstrucția socio-economică a localităților din zonele cele mai afectate de restructurarea minieră în vederea transformării acestora în poli de dezvoltare și implicit de creare de locuri de muncă și pentru zonele adiacente;
- valorificarea resurselor de lignit din bazinul minier al Olteniei;
- valorificarea resurselor de ulei din bazinul minier Valea Jiului;
- valorificarea resurselor interne de uraniu prin dezvoltarea activității de extracție, prepararea minereurilor uranifere și rafinarea concentratelor tehnice și a stocurilor de concentrate tehnice;
- valorificarea resurselor de substanțe nemetalifere și roci utile;
- valorificarea resurselor de sare și a potențialului turistic aferent;
- valorificarea resurselor de substanțe minerale utile metalifere, în paralel cu identificarea patrimoniului industrial;
- valorificarea resurselor de ape minerale terapeutice, ape geotermale de uz balnear și a potențialului turistic aferent.

CAPITOLUL VI: Rezultate așteptate

Rezultatele așteptate în urma implementării strategiei sunt următoarele:

1. cadru legislativ și de reglementare actualizat și aliniat la cerințele și standardele internaționale;
2. autoritate de reglementare, autorizare și control independentă, competentă și eficientă și procese de reglementare, autorizare și control bine definite, eficiente și transparente;
3. atribuirea clară a rolurilor, responsabilităților, autorității și răspunderii în gestionarea resurselor minerale, pentru toate organizațiile implicate;
4. cooperare eficientă între autoritățile și instituțiile care participă la activitățile de reglementare, autorizare și control în domeniul minier;
5. asigurarea capacităților naționale de cercetare și dezvoltare în domeniul resurselor minerale;
6. asigurarea unui număr suficient de personal calificat și motivat și a unor resurse financiare adecvate pentru toate activitățile importante în toate organizațiile din domeniul resurselor minerale, precum și în toate autoritățile de reglementare și control, în compartimentele cu responsabilități

- conexe domeniului resurselor minerale;
7. utilizarea eficientă a cadrului și a mecanismelor de cooperare internațională;
 8. informarea corectă și coerentă a publicului cu privire la activitățile și evenimentele importante din activitatea de exploatare a resurselor minerale;
 9. creșterea nivelului de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier.

CAPITOLUL VII: Surse de finanțare

Identificarea și dezvoltarea mecanismelor financiare, inclusiv a componentelor legislative pentru punerea în aplicare a acestora, va contribui la consolidarea rolului instituțiilor naționale implicate în implementarea strategiei și creșterea capacității acestora de a menține și îmbunătăți activitatea în domeniul exploatarii resurselor minerale.

Finanțarea implementării strategiei se bazează pe:

1. alocarea echilibrată a resurselor bugetare la nivelul tuturor instituțiilor implicate, în vederea susținerii financiare a acțiunilor rezultate din strategie;
2. atragerea și valorificarea optimă a fondurilor externe obținute prin programele de cooperare internațională.

CAPITOLUL VIII: Implicații juridice

Inițiativele legislative de elaborare, modificare și/sau completare a unor acte normative de nivel superior (legi, ordonanțe ale Guvernului) și a celor de nivel inferior (hotărâri ale Guvernului, precum și ordine și instrucțiuni ale autorităților naționale și ale ministerelor) se vor realiza conform planurilor legislative anuale, fundamentate pe baza noilor cerințe și oportunități reieșite din Strategia minieră.

CAPITOLUL IX: Evaluarea stadiului implementării strategiei și monitorizarea progresului

IX.1 Evaluarea stadiului implementării strategiei

Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri este instituția responsabilă pentru implementarea Strategiei Miniere și a Planului de acțiune 2017 – 2035 prin Direcția Resurse Minerale.

Pentru punerea în aplicare a strategiei, ca rezultat al consultărilor în cadrul grupurilor de lucru, consultărilor comunitare din cele mai importante zone miniere și prin încorporarea observațiilor și propunerilor relevante formulate pe parcursul procesului consultativ, se propune înființarea unui Comitet de Lucru Interministerial pentru implementarea prevederilor strategiei, evaluarea politicilor publice,

monitorizarea evoluțiilor sectoriale și formularea unor direcții strategice și acțiuni pentru îmbunătățirea potențialului sectorului.

Stabilirea responsabilității Comitetului de a coordona elaborarea și actualizarea indicatorilor pentru monitorizarea implementării obiectivelor și acțiunilor se va face la M.E.C.R.M.A..

Autoritățile și organizațiile care au responsabilități pentru implementarea strategiei au următoarele obligații:

- identificarea oportunităților de îmbunătățire, la nivelul fiecărei organizații responsabile și elaborarea planurilor de acțiuni precum și a programelor aferente implementării prezentei strategii;
- asigurarea unui cadru legal privind delegarea, coordonarea, controlul și asumarea responsabilităților specifice pentru implementarea prezentei strategii;
- identificarea și alocarea resurselor umane și financiare necesare pentru asigurarea implementării planurilor de acțiuni;
- revizuirea anuală a planurilor de acțiuni și a programelor aferente implementării prezentei strategii și actualizarea acestora, în funcție de necesități.

Strategia se va revizui și se va actualiza periodic, cel puțin o dată la 5 ani.

Evaluarea strategiei se va realiza la nivelul Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri și anual va fi elaborat un raport prin care se va urmări stadiul atingerii obiectivelor.

Acest raport va integra și rezultatele monitorizării Programelor, proiectelor, politicilor, planului de acțiuni, manualelor de bune practici, care vor însoți implementarea strategiei.

Raportul anual va fi supus aprobării ministrului economiei și va fi postat pe site-ul public al ministerului.

IX.2 Indicatori de monitorizare ai domeniului resurselor minerale

Importanța fenomenului de globalizare în contextul abordării domeniului industriei minerale în acest secol este majoră, una dintre modalitățile de revigorare a industriei resurselor minerale o constituie inițiativa transpusă în practică prin intermediul GMI (Global Mining Initiative). Ea a fost inițiată de principalele companii din lume în vederea evaluării sistematice a resurselor minerale la scară globală, promovând relația pozitivă: industria resurselor minerale – dezvoltare durabilă – asigurarea resurselor în viitor.

Printre activitățile promovate de către GMI se numără și implementarea extensivă a indicatorilor dezvoltării durabile pentru activitatea de minerit până la nivelul fiecărei mine în parte.

Abordarea conceptului de dezvoltare durabilă la toate nivelele demonstrează încă odată că procesele în dezvoltare nu pot să nu țină seama de nevoia comunităților de a-și desfășura viața într-un mediu stabil, sigur și prietenos.

Monitorizarea domeniului resurselor minerale se va face anual, ținând cont de următorii **indicatori**:

- producția/productivitatea resurselor de substanțe minerale utile neenergetice – consum intern și

- export;
- emisiile celor șase gaze din tratatul de la Kyoto;
 - creșterea nivelului de trai în zonele cu activitate de exploatare a substanțelor minerale utile;
 - raportul debit/credit în sectorul de stat;
 - valoarea investițiilor în domeniu;
 - valoarea finanțărilor pentru cercetare – dezvoltare, atât de la bugetul de stat cât și din sectorul privat;
 - numărul de persoane instruite prin cursuri de perfecționare (peste 25 de ani);
 - persoane școlarizate la nivel preuniversitar, universitar, masterat, școli doctorale;
 - ponderea activităților din sectorul minier în Produsul Intern Brut al României;
 - densitatea de transport a substanțelor minerale utile auto, transportoare cu bandă, cale ferată, fluvial, maritim;
 - nivelul de sănătate al lucrătorilor din sectorul minier;
 - numărul de persoane angajate în activitățile din industria minieră;
 - valoarea cheltuielilor cu dezvoltarea cooperărilor în domeniu;
 - importurile de substanțe minerale utile (energetice și neenergetice) din U.E. și din celelalte state ale lumii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Vlad I.V. (2015, 2016) Strategia de dezvoltare a ROMÂNIEI în următorii 20 de ani. PROIECT 2. Resursele Naturale – Rezerve strategice, Ce folosim și ce lăsăm generațiilor viitoare (coordonator: Acad. Bogdan C. Simionescu); ANASTASIU N. – coord și autor la Subdomeniul 6 – Resursele subsolului și Subdomeniul 7 – Deșeuri miniere. Editura Academiei Române. București. ISBN 978-973-27-2555-9.
2. Simionescu C.B. (2015) Resursele strategice ale României – **Problemele prezentului și provocările viitorului**. ANASTASIU N. Autor: Cap.6 Resursele subsolului (p.113 – 145) și Cap.7 Deșeuri materiale reciclabile (p.145-175). Editura StudIS, Iași. ISBN 978-606-775-010-2.
3. Simionescu C.B. (2016) **Resursele strategice ale României – O Abordare pentru următoarele două decenii**. Ed.Academiei Române, ANASTASIU N. Autor: Cap.7 Resursele subsolului (p.113-141) și Editura StudIS, Iași. ISBN 978-606-775-124-6.
4. <http://www.responsiblemining.net/responsible-mining/documents/>
5. [Actualizing Sustainable Mining](#). Ivan Weber, Weber Sustainability Consulting.
6. [Artisanal and Small-Scale Mining: Challenges and opportunities](#). IIED, 2003.
7. [Base Metal and Iron Ore Mining](#). World Bank, July 1998.
8. [Breaking New Ground: Mining, Minerals & Sustainable Development](#). May 2002.
9. [Enduring Value](#), the Australian Minerals Industry Framework for Sustainable Development, 2005.
10. [Environmental Excellence in Exploration](#). Prospectors and Developers Association of Canada.
11. [The Equator Principles](#). A risk management framework, adopted by financial institutions.
12. [The Extractive Industries Transparency Initiative](#).
13. [Framework for Responsible Mining](#). David Chambers, Catherine Coumans and Marta Miranda.
14. [Finding Common Ground: Indigenous peoples and their association with the mining sector](#). IIED, 2003.
15. [The Global Reporting Initiative](#).
16. [Guide to Instruments of Corporate Responsibility: an overview of 16 tools for labour fund trustees](#). Ran Goel and Wesley Cragg, October 2005.
17. [International Council on Mining & Metals Sustainable Development Framework](#)

[\(Principles, Reporting and Assurance\).](#)

18. [The International Cyanide Management Code](#) for the Gold Mining Industry.
19. [ISEAL Code of Good Practice for Setting Social and Environmental Standards](#), January 2006.
20. [Environmental and Social Standards](#), International Finance Corporation.
21. [Mining Certification Evaluation Project](#). Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization (Australia).
22. [Mining for Closure: Policies and Guidelines for Sustainable Mining Practice and Closure of Mines](#). UNEP, 2005.
23. [Potential Information Requirements in Metal Leaching/Acid Rock Drainage Assessment and Mitigation Work](#). MEND Report 5.10, January 2005.
24. [Room to Manoeuvre: Mining, biodiversity and protected areas](#). IIED, 2004.
25. [Towards Sustainable Mining](#). Mining Association of Canada.
26. [The United Nations Global Compact](#).
27. [The Voluntary Principles on Security and Human Rights](#).
28. [Ordinul nr.1938/2016 privind modificarea și completarea unor reglementari contabile](#).
29. Mining for Closure: policies, practices and guidelines for sustainable mining practices and closure of mines, 2005, inițiativa The Environment Security (ENVSEC), sub direcția Programului Națiunile Unite pentru Mediu (UNEP), Programul Națiunile Unite pentru Dezvoltare (UNDP), Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Organizația Tratatului Nord – Atlantic (NATO).
30. UNEP – APELL. Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level. United Nations Environment Program, 2nd Edition, 2015.

ANEXA 1: Instituții implicate. Precizări metodologice în elaborarea strategiei

A. Instituții implicate

Cadrul instituțional actual este constituit din:

- Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, instituție publică a administrației centrale care elaborează și aplică strategiile și politicile guvernului în domeniul resurselor minerale, asigură administrarea proprietății publice în domeniul resurselor minerale și își asumă toate obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului privind administrarea, restructurarea, privatizarea și după caz, lichidarea societăților comerciale și a companiilor naționale aflate în portofoliul său;
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale, instituție publică a administrației centrale, autoritatea competentă care gestionează în numele statului, baza de resurse minerale a țării;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – cooperează în domeniul mediului cu alte autorități la nivel central, cu autoritățile competente din alte state membre, cu Academia Română, cu instituții de învățământ superior, cu organizații economice, organizații neguvernamentale, cu autorități publice la nivel local;
- Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (A.N.C.S.I., I.G.R., GeoEcoMar, I.N.C.D.M.R.R., I.N.C.D.M.N.R.) – ca organ de specialitate al administrației publice centrale, are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației, învățământului, cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării;
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice – corelează politicile și strategiile sectoriale de dezvoltare pentru asigurarea unei strategii guvernamentale coerente de dezvoltare teritorială regională și națională a României;
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – asigură administrarea proprietății publice și private a statului, precum și gestionarea fondurilor și serviciilor pentru care statul este responsabil, în domeniul său de activitate;
- Academia Română – colaborează cu organismele guvernamentale la realizarea politicilor naționale în domeniul științei și aplicarea măsurilor de accelerare a integrării europene.

B. Precizări metodologice în elaborarea strategiei

La începutul anului 2016, M.E.C.R.M.A. a constituit grupuri interne de lucru care s-au ocupat în principal de inventarierea documentelor cu relevanță în domeniu, analizând variantele de strategie minieră 2010 și 2012 și diverse strategii/rapoarte ale țărilor europene cu activități miniere similare țării noastre. Pentru schițarea politicii resurselor minerale, au avut loc întâlniri și cu consultanții Băncii Mondiale, care pregătesc recomandări la Legea Minelor, la Strategia Minieră, fac propuneri pentru studii de evaluare specifice și propun măsuri de regenerare socio-economică pe termen lung.

Subiectele principale trecute în revistă au fost: baza de resurse minerale, cadrul legislativ și instituțional, piața internă și industriile europene, accesibilitatea informațiilor, factorii care afectează investițiile, aspecte ale corupției în sistem, forța de muncă, atitudinea generală față de activitățile miniere, barierele culturale, utilizarea terenurilor, procesul de licențiere, închiderea minelor, ecologizare, protecția mediului, accesul la infrastructură, potențial de reciclare, cercetare–învățământ–inovare, dezvoltare durabilă participativă, regenerare socio–economică a comunităților, manuale/ghiduri de bune practici, schimb de experiență, parteneriate, oportunități de dezvoltare, colaborare internațională, definirea rolului statului, aspecte instituționale, implementarea strategiei, sistem de raportare, evaluare și monitorizare, politică minerală și legea minelor.

La sfârșitul lunii aprilie 2016 a fost demarată etapa de identificare a potențialilor participanți la procesul de consultare participativă.

În aceste condiții, M.E.C.R.M.A., își propune ca scop: „Repoziționarea domeniului resurselor minerale pe harta intereselor României” și aprobă elaborarea strategiei miniere 2017 – 2035 prin Ordinul nr.656/22.06.2016.

În vederea optimizării desfășurării activităților, au fost constituite ca structuri de lucru, un grup integrator „Grupul de lucru pentru Strategia Minieră” și cinci grupuri de lucru tematice, astfel:

- substanțe minerale solide;
- ape minerale;
- închiderea minelor;
- cercetare – învățământ – inovare;
- dezvoltare durabilă participativă.

Grupurile tematice au fost deschise participării reprezentanților instituțiilor membre ale Grupului de lucru, cât și invitaților acestora, au stabilit de comun acord calendare de lucru și activități pentru elaborarea documentelor pe domeniile specifice, incluzând recomandările legate de aspecte legislative, instituționale, etc.

S-au făcut corelări și armonizări cu strategiile existente sau în curs de elaborare și s-a ținut cont de următoarele:

- pentru substanțele minerale energetice (cărbune, uraniu) analiza și documentația se realizează la Ministerul Energiei;
- suprapunerea ariilor protejate cu perimetrele miniere se realizează la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Procesul de fundamentare a strategiei a fost susținut de Grupul de lucru format din specialiști în domeniu și din experți ai ministerului, care au parcurs o etapă amplă de documentare și diagnostic a situației existente (analiza SWOT), rezultatele contribuind la formularea viziunii.

În etapa consultărilor comunitare au avut loc întâlniri la nivel local (Alba Iulia, Baia Mare, etc.) și s-au cules informații prin anchetele pe teren, realizate în localitățile din zonele miniere, pe bază de chestionar. Astfel, printr-un proces consultativ-participativ au fost definite obiectivele strategice generale și specifice.

ANEXA 2: Contextul legislativ european din domeniul resurselor minerale nonenergetice corelat cu legislația din România

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
LEGISLAȚIA ORIZONTALĂ			
Baza – reglementările europene		Cadrul strategic național de referință 2007-2013	Stabilește cadrul general de acțiune (și) în exploatarea minieră
1.	<p>Directiva Consiliului 85/337/CEE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului modificată de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directiva Consiliului 97/11/CE; - Directiva 2003/35/CE. <p>Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Legea nr.265/29.06.2006 (M.Of. nr.586/06.07.2006) pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/22.12.2005 privind protecția mediului (M.Of. nr.1196/30.12.2005, rectificare în M.Of. nr.88/31.01.2006); - O.U. nr.114/17.10.2007 (M.Of. nr.713/22.10.2007) pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/22.12.2005 privind protecția mediului; - O.U. nr.164/19.11.2008 (M.Of. nr.808/03.12.2008) pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2005 privind protecția mediului; - Legea nr.22/22.02.2001 (M.Of. nr.105/01.03.2001) pentru ratificarea Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25.02.1991; - H.G. nr.1213/06.09.2006 (M.Of. nr.802/25.09.2006) privind stabilirea procedurii cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private; - Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr.860/26.09.2002 (M.Of. nr.52/30.01.2003) pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu (modificat prin Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr.210/25.03.2004 – M.Of. nr.309/07.04.2004; - OMMGA nr.1037/25.10.2005 – M.Of. nr.985/07.11.2005); - Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr.863/26.09.2002 (M.Of. nr.52/30.01.2003) privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului; - Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr.864/26.09.2002 (M.Of. nr.397/09.06.2003) pentru aprobarea Procedurii de evaluare a 	<ul style="list-style-type: none"> - include activitatea minieră; - abordare preventivă: evaluare solicitată înaintea autorizării; - participare publică pentru asigurarea transparenței; - implementarea rezultatelor Convenției Espoo – ECE UE care include minierul.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>impactului asupra mediului în context transfrontieră și de participare a publicului la luarea deciziei în cazul proiectelor cu impact transfrontier.</p>	
2.	<p>Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului. Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.1076/08.07.2004 (M.Of. nr.707/05.08.2004) privind stabilirea procedurii evaluării de mediu pentru planuri și programe; - Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr.995/21.09.2006 (M.Of. nr.812/03.10.2006) pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența H.G. nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe. 	<ul style="list-style-type: none"> - stabilește politica în domeniul mediului de a contribui, la conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului, protecția sănătății populației și utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale
3.	<p>Decizia 2009/442/CE din 5 iunie 2009 de implementare a Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește monitorizarea și raportarea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fără corespondență în Legislația romanească. 	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea infrastructurii de informații spațiale care va putea fi utilizată în scopul realizării politicilor comunitare din domeniul protecției mediului și al politicilor sau activităților cu posibil impact asupra mediului
4.	<p>Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (text codificat) Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.445/2009 (MO nr.481/13.07.2009) privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, modificată și completată de HG nr.17/2012 (MO nr.48/20.01.2012) - O.M. nr.135/2010 (MO nr.274/27.04.2010) privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private; - O.M. nr.19/2010 (MO nr.82/8.02.2010) pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar; - O.M. nr.863/2002 (MO nr.52/30.01.2003) privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului - O.M. nr.864/2002 (MO nr.397/09.06.2003) pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontier și de participare. 	<ul style="list-style-type: none"> - obiectivul principal este îmbunătățirea calității rapoartelor de mediu
5.	<p>Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra</p>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.1076/2004 (MO nr.707/05.08.2004) privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, modificat de HG nr.1000/2012 (MO nr.729/29.10.2012); 	<ul style="list-style-type: none"> - instrument important pentru abordarea aspectelor de mediu în cadrul elaborării proiectelor

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	mediului. Transpunere totală	<ul style="list-style-type: none"> - O.M. nr.117/2006 (MO nr.186/27.02.2006) pentru aprobarea Manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe; - O.M. nr.995/2006 (MO nr.812/03.10.2006) pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența HG nr.1076/2004 privind Stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe. 	
MANAGEMENTUL DEȘEURILOR			
6.	Directiva Consiliului 75/442/CEE privind deșeurile modificată de: <ul style="list-style-type: none"> - Directiva 91/156/CEE; - Decizia 1996/350/CE; - Regulamentul (CE) nr.1882/2003. Transpunere totală	<ul style="list-style-type: none"> - Legea nr.426/18.07.2001 (M.Of. nr.411/25.07.2001) pentru aprobarea O.U.G. nr.78/16.06.2000 (M.Of. nr.283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor; - O.U.G. nr.61/06.09.2006 (M.Of. nr.790/19.09.2006) pentru modificarea și completarea O.U.G. nr.78/2000 privind regimul deșeurilor; - Legea nr.27/15.01.2007 (M.Of. nr.38/18.01.2007) privind aprobarea O.U.G. nr.61/2006 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr.78/2000 privind regimul deșeurilor; - H.G. nr.856/16.08.2002 (M.Of. nr.659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase (completată de Hotărârea nr. 210/28.03.2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului – M.Of. nr.187/19.03.2007); - H.G. nr.1470/09.09.2004 (M.Of. nr.954/18.10.2004) privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor; - H.G. nr.123/30.01.2003 (M.Of. nr.113/24.02.2003) privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor – plan național de etapă; - O.M.Mediului și Gospodăririi Apelor nr.1385/29.12.2006 (M.Of. nr.66/29.01.2007) privind Procedura de participare a publicului la elaborarea, modificarea și revizuirea planurilor de gestionare a deșeurilor, adoptate sau aprobate la nivel național, regional și județean; - O.M.Mediului și Gospodăririi Apelor nr.1364/14.12.2006 și al Ministrului Integrării Europene nr.1499/21.12.2006 (M.Of. nr.232/04.04.2007) de aprobare a planurilor regionale de gestionare a deșeurilor. - O.M. Mediului și Dezvoltării Durabile nr.951/06.06.2007 (M.Of. nr.497/25.07.2007) privind aprobarea Metodologiei de elaborare a 	<ul style="list-style-type: none"> - se referă la deșeurile din industriile extractive; - obligă statele membre să se asigure că deșeurile sunt recuperate sau înlăturate fara a aduce prejudicii sănătății oamenilor sau mediului.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>planurilor regionale și județene de gestionare a deșeurilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.1213/06.09.2006 (M.Of. nr.802/25.09.2006) privind stabilirea procedurii – cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private; - O.M.A.P.M. nr.860/26.09.2002 (M.Of. nr.52/30.01.2003) pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu (modificat prin: O.M.A.P.AM nr.210/25.03.2004 – M.Of. nr.309/07.04.2004; - O.M. nr.1037/25.10.2005 – M.Of. nr.985/97.11.2005); - O.M.A.P.M. nr.863/26.09.2002 (M.Of. nr.52/30.01.2003) privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului; - O.M. Mediului și Gospodăririi Apelor nr.757/26.11.2004 (M.Of. nr.86/26.01.2005) pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor (<i>modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 1230/30.11.2005 – M.Of. nr.1101/07.12.2005</i>); - H.G. nr.128/14.02.2002 (M.Of. nr.160/06.03.2002) privind incinerarea deșeurilor (modificată de H.G. nr.268/31.03.2005 – M.Of. nr.332/28.04.2005); - O.M.A.P.M. nr.1147/10.12.2002 (M.Of. nr.150/07.03.2003) pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor – construirea, exploatarea, monitorizarea și închiderea depozitelor de deșeuri; - O.M.A.P.M. nr.1215/10.01.2003 (M.Of. nr.150/07.03.2003) pentru aprobarea Normativului tehnic privind incinerarea deșeurilor; - H.G. nr.162/20.02.2002 (M.Of. nr.164/07.03.2002) privind depozitarea deșeurilor; - O.M.A.P.A.M. nr.818/17.10.2003 (M.Of. nr.800/13.11.2003) pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu (modificat prin Ordinul MMGA nr.1158/15.11.2005 – M.Of. nr.1091/05.12.2005) 	
7.	Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului de la 15.03.2006 cu privire la managementul	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea de Guvern nr.856/13.08.2008 (M.Of. nr.624/27.08.2008) privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive. 	<ul style="list-style-type: none"> - prevenirea și remedierea daunelor aduse mediului trebuie să se pună în aplicare în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”,

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	deșeurilor din industria extractivă și care modifică Directiva 2004/35/CE		respectând principiul dezvoltării durabile; - determinarea operatorilor economici să adopte măsuri și să dezvolte practici menite să minimizeze riscurile de producere a unor daune asupra mediului.
8.	Directiva 2008/98/CE privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive Transpunere totală	<ul style="list-style-type: none"> - Lege nr.211/2011 (MO nr.837/25.11.2011) privind regimul deșeurilor T; - H.G. nr.856/2002 (MO nr.659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase; - O.M. nr.757/2004 (MO nr.86/26.01.2005) privind aprobarea Normativului Tehnic privind depozitarea deșeurilor, modificat de O.M. nr.1230/2005 (MO nr.1101/07.12.2005) și de O.M. nr.3970/2012 (MO nr.858/19.12.2012); - H.G. nr.1470/2004 (MO nr. 954/18.10.2004) privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor modificat de H.G. nr. 358/2007 (MO nr.71/24.04.2007); - O.M. nr.951/2007 (MO nr.497/25.07.2007) privind aprobarea Metodologiei de elaborare a planurilor regionale și județene de gestionare a deșeurilor; - O.M.M.M.G.A./M.I.E. nr.1364/1499/2006 (MO nr.232/4.04.2007) de aprobare a planurilor regionale de gestionare a deșeurilor; - O.M. nr.1385/2006 (MO nr.66/29.01.2007) privind aprobarea procedurii de participare a publicului la elaborarea, modificarea sau revizuirea planurilor de gestionare a deșeurilor, adoptate sau aprobate la nivel național, regional și județean; - H.G. nr.128/2002 (MO nr.160/06.03.2002) privind incinerarea deșeurilor, modificat și completat de HG nr.268/2005 (MO nr.332/20.04.2005); - H.G. nr.427/2010 (MO nr.299/7.05.2010); - O.M. nr.756/2004 (MO nr.86/26.01.2006) pentru aprobarea Normativului Tehnic privind incinerarea deșeurilor; - O.U.G. nr.152/2005 (MO nr.1078/30.11.2005) privind prevenirea și controlul integrat al poluării, modificată și completată de Legea nr.84/2006 (MO nr.327/11.04.2006), modificat de O.U.G. nr.40/2010 (MO nr.283/30.04.2010) aprobat prin Legea nr.205/2010 (MO 	- sunt stabilite proceduri de gestionare a deșeurilor, specifice diferitelor activități, cât și impactul major asupra mediului înconjurător, al acestora.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>nr.765/16.11.2010);</p> <ul style="list-style-type: none"> - O.M. nr.818/2003 (MO nr.800/13.11.2003) pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, completat și modificat de O.M. nr.1158/2005 (MO nr.1091/05.12.2005) și O.M. nr.3970/2012 (MO nr.858/19.12.2012); - O.M. nr.1798/2007 (MO nr.808/27.11.2007) pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, modificat de O.M. nr.1298/2011 (MO nr.316/09.05.2011) și de O.M. nr.3839/2012 (MO nr.795/27.11.2012); - H.G. nr.445/2009 (MO nr.481/13.07.2009) privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, modificată și completată de H.G. nr.17/2012 (MO nr.481/20.01.2012); - O.M.M.P./M.A.D.R./M.A.I./M.D.R.T. nr.135/84/76/1.284/2010 (MO nr.274/27.04.2010) privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private; - O.M. nr.863/2002 (MO nr.52/30.01.2003) privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului; - H.G. nr.210/2007 (MO nr.187/19.03.2007) pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului Legea nr.132/2010 (MO nr.461/06.07.2010) privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice; - Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.211/2011 privind regimul deșeurilor T; - Proiect de Ordin pentru modificarea OM nr.1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu; - Proiect de H.G. privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor; - H.G. nr.349/2005 (MO nr.394/10.05.2005) privind depozitarea deșeurilor, modificat de HG nr.210/2007 (MO nr. 187/19.03.2007) și H.G. nr.1292/2010 (MO nr.862/22.12.2010); - O.M. nr.775/2006 (MO nr.675/07.08.2006) pentru aprobarea Listei localităților izolate care pot depozita deșeurile municipale în depozitele existente ce sunt exceptate de la respectarea unor prevederi ale H.G. 	

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor, completat de O.M. nr.27/2007 (MO nr.194/21.03.2007)</p>	
9.	<p>Directiva 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri, modificată de Regulamentul (CE) nr.1882/2003 transpusă total</p> <p>Directiva 2011/97/UE de modificare a Directivei 1999/31/CE în ceea ce privește criteriile specifice de depozitare a mercurului metalic considerat deșeu.</p> <p>Termen de transpunere 15.03.2013</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O.M. nr.95/2005 (MO nr.194/08.03.2005) privind stabilirea criteriilor de acceptare și procedurilor preliminare de acceptare a deșeurilor la depozitare și lista națională de deșeuri acceptate în fiecare clasă de depozit de deșeuri, modificat de O.M. nr.3838/2012 (MO nr.795/27.11.2012); - O.M. nr.757/2004 (MO nr.86/26.01.2005) privind aprobarea Normelor Tehnice cu privire la depozitarea deșeurilor, modificat de O.M. nr.1230/2005 (MO nr.1101/07.12.2005); - H.G. nr.445/2009 (MO nr.481/13.07.2009) privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, modificat și completat de HG nr.17/2012 (MO nr.48/20.01.2012) - O.M. MMP/MADR/MAI/MDRT nr.135/84/76/1.284/2010 (MO nr.274/27.04.2010) privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private; - O.M. nr.818/2003 (MO nr.800/13.11.2003) pentru aprobarea Procedurii de emisie a autorizației integrate de mediu, modificat și completat de O.M. nr.1158/2005 (MO nr.1091/05.12.2005) și de O.M. nr.3970/2012 (MO nr.858/19.12.2012); - Proiect de H.G. pentru modificarea și completarea H.G. nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor T; - Proiect de Ordin pentru modificarea O.M. nr.1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emisie a autorizației de mediu; 	<ul style="list-style-type: none"> - sunt stabilite norme specifice în vederea depozitării deșeurilor rezultate în urma diverselor activități industriale și nu numai.
10	<p>Directiva 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, modificată de Regulamentul nr.596/2009- Transpusă parțial</p>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.856/2008 (MO nr.624/27.08.2008) privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive; - O.U.G. nr.68/2007 (MO nr.446/29.06.2007) privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului, aprobată prin Lege nr.19/2008 (MO nr.170/05.03.2008), modificată prin O.U.G. nr.15/2009 (MO nr.149/10.03.2009) aprobată prin Lege nr.308/2009 (MO nr.680/09.10.2009), completată de O.U.G. nr.64/2011 (MO nr.461/30.06.2011); - O.M.M.P./M.E.C.M.A./A.N.R.M. nr.2042/2934/180/2010 (MO nr.67/26.01.2011) privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia; 	<ul style="list-style-type: none"> - sunt stabilite norme de gestionare a deșeurilor rezultate din industria extractivă (minerit) și impactul acestor deșeuri asupra mediului.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<ul style="list-style-type: none"> - Proiect de O.M. (ME și MMSC) privind normativele de proiectare, construcție, exploatare și întreținere, închidere și post-închidere a instalației pentru deșeurii provenind din industria minieră; - Proiect de O.M. (ME și MMSC) privind procedura pentru constituirea garanției financiare. 	
11.	<p>Directiva 86/278/CEE privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură, modificată de Directiva 91/692/CE și de Regulamentele (CE) nr.807/2003 și nr.219/2009. Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lege nr.211/2011 (MO nr.837/25.11.2011) privind regimul deșeurilor T - O.M.M.M.G.A./M.A.P.D.R. nr.344/708/2004 (MO nr.959/19.10.2004) pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură, completat de OM nr.27/2007 (MO nr.194/21.03.2007) 	<ul style="list-style-type: none"> - se stabilesc norme privind regimul deșeurilor în vederea protecției mediului, în special a solurilor;
12.	<p>Decizia 2009/337/CE din 20 aprilie 2009 privind definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu anexa III la Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive</p>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.856/2008 (MO nr.624/27.08.2008) privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive - O.M.M.M.P./M.E.C.M.A./A.N.R.M. 2042/2934/180/2010 (MO nr.67/26.01.2011) privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia; 	<ul style="list-style-type: none"> - sunt stabilite normativele privitoare la gestionarea deșeurilor din industriile extractive și a instalațiilor folosite;
13.	<p>Decizia 2009/358/CE din 29 aprilie 2009 privind armonizarea și transmiterea periodică a informațiilor și chestionarul prevăzute la articolul 22 alineatul (1) litera (a) și la articolul 18 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fără corespondență în Legislația românească 	<ul style="list-style-type: none"> - Obiectivul prezentei decizii constă în stabilirea cerințelor minime de asigurare a unei culegeri armonizate, în timp util și adecvate a informațiilor și dacă se cere, transmiterea informațiilor pentru stabilirea bazelor de date;

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
14.	Decizia 2009/359/CE din 30 aprilie 2009 de completare a definiției deșeurilor inerte, în aplicarea articolului 22, alineatul (1), litera (f) din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.856/2008 (MO nr.624/27.08.2008) privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive - O.M.M.P./M.E.C.M.A./A.N.R.M. 2042/180/2934/2010 (MO nr.67/26.01.2011) privind aprobarea procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia; 	<ul style="list-style-type: none"> - se stabilesc proceduri și normative privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive;
15.	Decizia 2009/360/CE din 30 aprilie 2009 de completare a cerințelor tehnice pentru caracterizarea deșeurilor stabilite de Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive	<ul style="list-style-type: none"> - HG nr.856/2008 (MO nr.624/27.08.2008) privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive OM MMP/ANRM/MECMA nr.2042/180/2934/2010 (MO nr.67/26.01.2011) privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive - Legea nr.426/18.07.2001 (M.Of. nr.411/25.07.2001) pentru aprobarea O.U.G. nr.78/16.06.2000 (M.Of. nr.283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor; - Legea nr.265/29.06.2006 (M.Of. nr.586/06.07.2006) pentru aprobarea O.U.G. nr.195/22.12.2005 privind protecția mediului (M.Of. nr.1196/30.12.2005, rectificare în M.Of. nr. 88/31.01.2006); - O.U.G. nr.114/17.10.2007 (M.Of. nr.713/22.10.2007) pentru modificarea și completarea O.U.G. nr.195/2005 privind protecția mediului; - O.U.G. nr.164/19.11.2008 (M.Of. nr.808/03.12.2008) pentru modificarea și completarea O.U.G. nr.195/2005 privind protecția mediului. 	<ul style="list-style-type: none"> - se stabilesc proceduri și normative privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive
16.	Directiva Consiliului 91/689/CEE privind deșeurile periculoase modificată de: Directiva Consiliului 94/31/CE Transpunere totală	<ul style="list-style-type: none"> - H.G.nr.856/16.08.2002 (M.Of. nr.659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase (<i>completată de Hotărârea nr.210/28.03.2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului – M.Of. nr. 187/19.03.2007</i>); - H.G. nr.1470/09.09.2004 (M.Of. nr.954/18.10.2004) privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor; - H.G. nr.1061/10.09.2008 (M.Of. nr.672/30.09.2008) privind 	<ul style="list-style-type: none"> - se referă la deșeurile toxice și periculoase ce pot rezulta din activități diverse și impactul acestora asupra mediului;

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României.	
17.	<p>Decizia Comisiei 2000/532/CE de înlocuire a Deciziei 94/3/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în conformitate cu art.1 lit.a) din Directiva 75/442/CEE și a Deciziei 94/904/CE de stabilire a unei liste de deșeuri extractive periculoase în conformitate cu art.1 alin.(4) din Directiva Consiliului 91/689/CEE privind deșeurile periculoase amendată prin: Decizia 2001/118/CE; Decizia 2001/119/CE; Decizia 2001/573/CE. Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.856/16.08.2002 (M.Of. nr.659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase (completată de Hotărârea nr.210/28.03.2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului – M.Of. nr.187/19.03.2007) 	<ul style="list-style-type: none"> - stabilește o clasificare a deșeurilor periculoase și potențial periculoase
CONTROLUL POLUĂRII INDUSTRIALE ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI			
18.	<p>Directiva Consiliului 96/61/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC) modificată de: Directiva 2003/35/CE, Directiva 2003/87/CE modificată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 Directiva 2004/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 octombrie 2004 L 338 18 13.11.2004; - M2 Directiva 2008/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului 	<ul style="list-style-type: none"> - O.U.G. nr.152/10.11.2005 (M.Of. nr.1078/30.11.2005) privind prevenirea și controlul integrat al poluării, aprobată prin Legea nr.84/05.04.2006 (M.Of. nr.327/11.04.2006); - H.G. nr.1213/06.09.2006 (M.Of. nr.802/25.09.2006) privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private; - Ordinul Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecție Mediului nr.184/21.09.1997 (M.Of. nr.303bis/06.11.1997) pentru aprobarea Procedurii de realizare a bilanșurilor de mediu (modificat și completat prin Ordinul MAPPM nr. 709/11.08.1999); - Ordinul Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecție Mediului nr.756/03.11.1997 (M.Of. nr.303bis/ 06.11.1997) pentru aprobarea Reglementării privind evaluarea poluării mediului (<i>modificat prin Ordinul MAPM nr. 592/25.06.2002</i>); 	<ul style="list-style-type: none"> - stabilește bilanșul și efectele gazelor de seră; - se stabilesc documentele de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF) și a procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>din 19 noiembrie 2008 L 83/13.1.2009;</p> <ul style="list-style-type: none"> - M3 Regulamentul (CE) nr.219/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 L87/109/31.3.2009; - M4 Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 L 140/63/5.6.2009; - M5 Decizia nr.1359/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 L 343/119.12.2013; - M6 Regulamentul (UE) nr.421/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014; - Regulamentul (CE) nr.1882/2003. <i>Transpunere totală</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - -Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr.890/2002 pentru înființarea Serviciului de Control al Poluării Industriale; - O.M.Apelor și Protecției Mediului nr.860/26.09.2002 (M.Of. nr.52/30.01.2003) pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu (modificat de Ordinul MAPAM nr.210/25.03.2004 - M.Of. nr.309/07.04.2004; Ordinul MMGA nr.1037/25.10.2005 - M.Of. nr.985/07.11.2005); - H.G. nr.140/06.02.2008 (M.Of. nr.125/18.02.2008) privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr.166/2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/CE); - O.M. Apelor și Protecției Mediului nr.1133/05.12.2002 privind modificarea și completarea Ordinului nr.184/1997 pentru aprobarea Procedurii de realizare a bilanțurilor de mediu; - O.M.A.P.A.M. nr.818/17.10.2003 (M.Of. nr.800/13.11.2003) pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu (modificat de Ordinul MMGA nr.1158/15.11.2005 - M.Of. nr.1091/05.12.2005); - Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr.36/07.01.2004 (M.Of. nr.43/19.01.2004) privind aprobarea Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu; - O.M.A.P.A.M. nr.169/02.03.2004 (M.Of. nr.206/09.03.2004) pentru aprobarea, prin metoda confirmării directe, a Documentelor de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF), aprobate de Uniunea Europeană; - O.M. Apelor și Protecției Mediului nr.37/02.04.2003 (M.Of. nr.247/10.04.2003) pentru aprobarea Documentului de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru industria celulozei și hârtiei; - Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr.501/04.08.2003 (M.Of. nr.591/20.08.2003) privind aprobarea Regulamentului pentru întocmirea inventarului inițial al surselor de poluare pentru mediul acvatic și apele subterane; - Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului 	

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		nr.566/01.09.2003 (M.Of. nr.689/01.10.2003) pentru aprobarea Documentului de referință privind cele mai bune tehnicidisponibile (BAT) pentru industria producătoare de ciment și var.	
19.	Decizia 2009/10/CE din 2 decembrie 2008 de stabilire a unui formular de raport privind accidentele majore în temeiul Directivei 96/82/CE a Consiliului privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase	- H.G. nr.804/2007 (MO nr.539/08.08.2007) privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, modificata de HG nr.79/2009 (MO nr. 104/20.02.2009)	- se stabilesc procedurile de informare a autorităților în cazul producerii unui accident; stabilește obligațiile statelor membre de a informa Comisia cu privire la recomandările privind măsurile preventive viitoare;
20.	Decizia 2012/115/UE de punere în aplicare a Comisiei din 10 februarie 2012 de stabilire a normelor referitoare la planurile naționale de tranziție menționate în Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale	- fără corespondență în legislația românească	- se stabilesc normativele emisiilor industriale;
21.	Decizia 2012/119/UE de punere în aplicare a Comisiei din 10 februarie 2012 de stabilire a normelor privind orientările referitoare la colectarea datelor, precum și la întocmirea documentelor de referință BAT și la asigurarea calității acestora prevăzute în Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale	- fără corespondență în legislația românească	- se stabilesc documentele de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) și a procedurilor de evaluare a emisiilor industriale;
22.	Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale	- fără corespondență în legislația românească	- acoperă ca zonă de reglementare prevenirea și controlul integrat al poluării;

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
			reglementările sunt cuprinse într-un singur instrument legislativ clar și coerent ce conține un set de norme comune pentru autorizarea și controlul instalațiilor industriale, având drept scop reducere a emisiilor industriale de pe teritoriul Uniunii Europene;
23.	Directiva 2012/18/UE (SEVESO III) privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE	- fără corespondență în legislația românească	<ul style="list-style-type: none"> - conține actualizări tehnice pentru a ține seamă de modificările din UE în ceea ce privește clasificarea substanțelor chimice; - norme (reguli) mai eficiente privind participarea publicului interesat, în proiecte de planificare a amenajărilor teritoriale aferente amplasamentelor tip Seveso; - standarde mai stricte pentru inspecțiile amplasamentelor pentru a asigura implementarea mai eficientă a normelor de securitate.
CALITATEA APEI			
25.	Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării. <i>Transpunere totală</i>	<ul style="list-style-type: none"> - H.G. nr.53/2009 (MO nr. 96/18.02.2009) pentru aprobarea Planului național de protecție a apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, modificată și completată de HG nr.449/2013 (MO nr.434/17.07.2013); - O.M.M.M.P. nr.137/2009 (MO nr.170/18.03.2009) privind aprobarea valorilor de prag pentru corpurile de ape subterane din România; - O.M.M.M.P. nr.1278/2011 (MO nr.334/13.05.2011) pentru aprobarea Instrucțiunilor privind delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică; 	- sunt stabilite standarde de calitate și elaborat un plan general împotriva poluării apelor subterane;
26.	Directiva 2009/90/CE de stabilire, în temeiul Directivei 2000/60/CE , a specificațiilor tehnice pentru analiza chimică și monitorizarea stării apelor. <i>Transpunere totală</i>	- H.G. nr.351/2005 (MO nr.428/20.05.2005) privind aprobarea Programului de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase, modificat de HG nr.783/2006 (MO nr.562/29.06.2006), HG nr.1038/2010 (MO nr.0746/09.11.2010)	- sunt stabilite specificațiile tehnice pentru analiza chimică și monitorizarea stării apelor în conformitate cu art.8 alin.(3) din Directiva 2000/60/CE . Aceasta instituie criteriile minime de performanță pentru metodele de

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
			<p>analiză care vor fi aplicate de statele membre pentru monitorizarea stării apelor, a sedimentelor și a biotei, precum și normele pentru demonstrarea calității rezultatelor analitice</p>

ANEXA 3: Contribuția industriei miniere la îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile

România a fost un participant activ la Summitul de la New York din septembrie 2015 când au fost lansate noile obiective de dezvoltare durabilă globale, Agenda 2030.

Aceasta definește 17 obiective și 169 de ținte care vizează: sărăcia, foamea și securitatea alimentară, sănătatea, educația, egalitatea de gen, apa și condițiile sanitare, energia, creșterea economică, infrastructura și industrializarea, inechitatea, orașele, consumul și producția sustenabile, schimbările climatice, oceanele, biodiversitatea, pădurile și deșertificarea, pacea și justiția, parteneriatele.

România s-a angajat să contribuie la îndeplinirea acestor obiective.

Modalitățile prin care mineritul poate și trebuie să contribuie la îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare durabilă au stat în atenția Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare care a publicat în iulie 2016 raportul „Mapping Mining to the Sustainable Development Goals: An Atlas”; acest raport, prezentat în extenso în continuare, conține cele mai bune practici prin care mineritul poate să contribuie la dezvoltarea durabilă și în mod efectiv la realizarea celor 17 obiective post 2015.

Reprezentanții organizațiilor UNEP, World Economic Forum, universități care au contribuit la realizarea raportului au declarat: „Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă reprezintă planul de acțiune global pentru incluziune socială, sustenabilitatea mediului și dezvoltare economică. Este credința noastră împărtășită că industria minieră are o oportunitate fără precedent să mobilizeze resurse umane, fizice, tehnologice și financiare semnificative pentru a avansa în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă”.

ODD 1 ERADICAREA SĂRĂCIEI – Eradicarea sărăciei de pretutindeni, sub orice formă a ei

Mineritul contribuie la atingerea acestui obiectiv prin:

- plata taxelor și a impozitelor, precum și a tuturor redevențelor lucru care permite tuturor cetățenilor accesul la sănătate, adăpost, educație și infrastructură;
- crearea de noi locuri de muncă;
- crearea de programe de ucenicie și training;
- impulsivarea activității economice și a serviciilor;
- asigurarea accesului la pământ arabil și la resurse naturale a persoanelor din comunitățile miniere pentru a minimiza riscul sărăciei extreme;
- restabilirea în întregime a comunităților relocate;
- implementarea de programe de dezvoltare a sectoarelor non–miniere: dezvoltarea productivității agricole, susținerea infrastructurii și a serviciilor, susținerea activităților micro – economice.

ODD 2 ZERO FOAMETE – Eradicarea foametei, obținerea siguranței hranei, îmbunătățirea valorii nutritive a hranei. Promovarea agriculturii sustenabile.

Mineritul contribuie la atingerea acestui obiectiv prin:

- controlul impactului activității miniere asupra resurselor naturale, prin colaborarea la procesul de eliminare a foametei și la îmbunătățirea producției agricole și a sustenabilității;
- producerea de agrominerale (îngrășăminte) și a micronutrienților (ex. zinc), mineritul contribuie la îmbunătățirea siguranței hranei;
- monitorizarea calității rezervelor de apă și a fertilității solului precum și controlul scurgerilor de substanțe toxice;
- susținerea de programe pentru reducerea foametei și a malnutriției în rândul copiilor.

ODD 3 ERADICAREA SĂRĂCIEI – Asigurarea unui trai sănătos și promovarea bunăstării pentru orice persoană, indiferent de vârstă.

Riscurile de boală asociate cu activitatea minieră creează o mare provocare în atingerea obiectivului ODD3, incluzând riscul unor boli cardio – respiratorii (datorate poluării), tuberculoza (din cauza expunerii la praful de siliciu), SIDA/HIV (sex neprotejat și prostituție), boli mintale, abuz de alcool și droguri, violența domestică, exploatarea femeilor și a copiilor etc. Companiile miniere și-au luat angajamente substanțiale și au stabilit politici de sănătate și siguranță pentru a preîntâmpina acești factori de risc.

Companiile miniere pot colabora cu guvernele și cu toate părțile interesate pentru a implementa servicii de sănătate acolo unde lipsesc:

- promovează un mediu de lucru sănătos, asigură condiții de siguranță a locului de muncă, asigură siguranța pe drumurile publice;
- oferă hrană sănătoasă la locul de muncă în cantine care respectă o igienă corespunzătoare;
- previne emisiile de gaze toxice, reduce praful de siliciu;
- pentru îmbunătățirea sănătății mintale, companiile miniere pot implementa programe de consiliere, testarea periodică pentru detectarea consumului de droguri și a abuzului de alcool.

ODD 4 EDUCAȚIE DE CALITATE – Asigurarea inclusivă și echitabilă a educației și promovarea oportunităților de învățare permanentă pentru toți.

Mineritul contribuie la atingerea ODD4 prin:

- asigurarea de programe de training educaționale, vocaționale și tehnice pentru forța de muncă prezentă și viitoare din minerit;
- companiile se pot asigura că în curriculumul național există cursuri tehnice cerute în domeniul mineritului;
- companiile pot investi în școli și profesori și pot colabora cu guvernele și comunitățile pentru îmbunătățirea calității și disponibilității oportunităților de învățare;
- acolo unde este necesară forță de muncă calificată, se pune accentul pe calificarea forței de muncă locale și nu pe aducerea acesteia din alte zone, pentru a nu crea inechități și impact negativ asupra comunității;
- companiile pot oferi burse de studii în domeniul mineritului pentru persoanele din comunitățile în care își desfășoară activitatea;

- pot colabora cu școala pentru a ajuta copiii să rămână în școală, acolo unde există riscul de abandon școlar;
- pot susține activitățile extra – miniere din comunitate.

ODD 5 EGALITATE ÎNTRE SEXE – Obținerea egalității de gen și creșterea valorizării femeilor și a fetelor

Companiile miniere contribuie la atingerea ODD5 printr-un tratament echitabil al angajaților și prin plata egală pentru același nivel de muncă indiferent de sex:

- companiile pot acționa proactiv în atingerea acestui obiectiv prin recrutarea angajaților de sex feminin și prin crearea unor locuri de muncă în condiții sigure pentru femei;
- companiile trebuie să asigure recunoașterea dreptului la resurse și la proprietate al femeilor, dreptul de a achiziționa terenuri și dreptul la consultanță în procesul de strămutare, dreptul la obținerea unui loc de muncă și accesul la oportunitățile economice pentru femei;
- adaptarea, acolo unde este posibil, a programului de muncă al femeilor cu copii astfel încât să-și poată exercita dreptul la îngrijirea copiilor;
- acordarea de burse educaționale pentru femei;
- supravegherea vigilentă a violenței împotriva femeilor;
- furnizarea de programe de monitorizare a sănătății femeii.

ODD 6 APĂ CURATĂ ȘI IGIENĂ – Asigurarea accesului la apă și a igienei pentru toți

Companiile miniere sunt mari consumatoare de apă și pot avea un impact negativ asupra calității apei. De aceea industria miniera trebuie să contribuie la atingerea obiectivului ODD6 atât calitativ cât și cantitativ, prin implementarea unor metode eficiente de reducere a utilizării apei și prin reciclarea apei reziduale:

- companiile miniere trebuie să recicleze sau să recupereze reziduurile metalice din apă;
- companiile miniere pot căuta resurse alternative de apă, cum ar fi apa mării sau apa gri (reciclabilă);
- companiile pot acționa pentru creșterea resurselor locale de apă (prin partajarea rețelei de apă), obținerea unor surse adecvate de apă;
- companiile miniere trebuie să se asigure că activitatea lor nu incomodează utilizatorii locali de apă și nu poluează sursele de apă, de aceea trebuie să facă publice datele de monitorizare a apei.

ODD 7 ENERGIE ACCESIBILĂ ȘI CURATĂ – Asigurarea accesului tuturor la energie cu prețuri accesibile, de încredere, durabilă și modernă

Mineritul utilizează energie în mod intensiv de aceea companiile miniere pot îmbunătăți sustenabilitatea energiei prin accelerarea implementării de măsuri pentru eficientizarea energiei și pentru utilizarea surselor alternative de energie în centralele electrice din mine.

Deși eficientizarea utilizării energiei este un obiectiv primordial, companiile miniere pot acționa în atingerea ODD7 prin:

- extinderea surselor de energie și partajarea resurselor și a infrastructurii energetice cu comunitățile care au nevoie;

- implementarea de surse alternative de energie cum sunt cele solare, eoliene, geotermale;
- înlocuirea generatoarelor diesel.

ODD 8 CONDIȚII DECENTE DE MUNCĂ ȘI CREȘTERE A ECONOMICĂ – Promovarea creșterii economice durabile pentru toți, a locurilor de muncă și a condițiilor de muncă decente

Companiile miniere în colaborare cu toate părțile implicate pot ajuta la crearea unui mediu competitiv pentru micile întreprinderi ceea ce ajută, pe termen lung, la o creștere economică pe mai multe nivele;

Creșterea economică datorată mineritului poate duce la o creștere a PIB cu mai multe procente.

Companiile miniere pot furniza locuri de muncă decente, ducând la scăderea ratei șomajului, pot oferi training furnizorilor locali pentru a îndeplini cerințele impuse de furnizorii mari de produse (corporații) și îi ajută să își creeze o rețea de piață în afara comunității.

ODD 9 CONSTRUIREA DE INFRASTRUCTURĂ REZISTENTĂ, PROMOVAREA INDUSTRIALIZĂRII DURABILE ȘI STIMULAREA INOVAȚIEI

Companiile miniere utilizează toate formele de infrastructură de aceea, partajarea infrastructurii proprii cu comunitățile locale acolo unde este nevoie constituie o oportunitate pentru îmbunătățirea unor servicii deficitare în comunitate.

Datorită faptului că mineritul are nevoie permanentă de inovație tehnologică în funcție de caracteristicile geografice ale comunității în care își desfășoară activitatea, comunitățile miniere sunt cele care introduc și promovează inovațiile tehnologice. De asemenea, ele pot dezvolta programe de cercetare tehnologică chiar în țările în care activează.

ODD 10 REDUCEREA INEGALITĂȚII ÎN INTERIORUL ȘI ÎNTRE ȚĂRI

Multe din țările în care mineritul este activitatea economică de bază se confruntă cu inegalități economice. Acestea creează inegalități sociale care duc la mișcări sociale, iar acestea la rândul lor pot amenința desfășurarea activității companiei miniere.

Companiile miniere pot juca un rol activ în maximizarea directă, indirectă și indusă a beneficiilor economice prin utilizarea de resurse locale, prin susținerea diversității condițiilor de viață și pot colabora cu guvernele și comunitățile prin consultări transparente și acces la serviciile de bază și infrastructură.

Companiile miniere pot participa la atingerea ODD10 și prin includerea în lanțul de aprovizionare locală a grupurilor excluse, prin recrutare, training și oferire de locuri de muncă.

ODD 11 TRANSFORMAREA ORAȘELOR ÎN ORAȘE PENTRU TOȚI, SIGURE, REZISTENTE ȘI DURABILE

Companiile miniere pot contribui la sustenabilitatea orașelor și a comunităților prin:

- susținerea dezvoltării infrastructurii locale;
- implementarea unor planuri privind patrimoniul cultural precum și prin transformarea siturilor miniere în parcuri și spații verzi acolo unde este posibil;

- crearea unor depozite de deșeuri pentru reducerea reziduurilor și reutilizarea materialelor și a tehnologiilor;
- anticiparea dezvoltării urbane

ODD 12 ASIGURAREA UNOR MODELE RESPONSABILE DE CONSUM ȘI PRODUCȚIE

Procesul minier produce materiale pe care societatea le utilizează zi de zi, dar produce totuși și reziduuri inutilizabile. Volumul de reziduuri este în creștere cu atât mai mult cu cât minereul de valoare este astăzi aproape epuizat, iar din mină se scoate foarte mult minereu rezidual. În pofida acestei provocări, companiile miniere pot crea modele sustenabile de producție prin administrarea responsabilă a materialelor de-a lungul lanțului valoric. Companiile pot colabora cu guvernele pentru a minimiza reziduurilor din minerit și pentru a dezvolta un ciclu de reducere, re folosire și reciclare a materiilor prime și a produselor. Aceste procese pot crea oportunități pentru noi locuri de muncă și utilizarea creativității în muncă.

ODD 13 ACȚIONAREA DE URGENȚĂ PENTRU A COMBATE SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI IMPACTUL ACESTORA

Companiile miniere pot contribui la redresarea schimbărilor climei prin reducerea amprentei de carbon și prin deschiderea unui dialog public cu toate părțile implicate pentru a crea strategii și politici în domeniul schimbărilor climatice.

Reducerea emisiilor de carbon se poate face prin îmbunătățirea eficienței energetice, utilizarea surselor alternative, utilizarea carburanților cu emisie slabă de carbon, crearea unui plan de acțiune în caz de urgență.

ODD 14 CONSERVAREA ȘI FOLOSIREA DURABILĂ A OCEANELOR, MĂRILOR ȘI RESURSELOR MARINE

Impactul pe care mineritul îl are asupra mărilor și oceanelor este vast: utilizarea transportului marin pentru produse miniere, mineritul pe platformele marine, depunerea deșeurilor miniere pe fundul oceanelor sau pe malurile râurilor, mai noua metodă de minerit oceanic în adâncime etc.

Companiile miniere pot contribui la sustenabilitatea oceanelor prin identificarea impactului pe care activitatea lor îl are asupra oceanelor și implementarea unor strategii de diminuare a impactului negativ:

- înțelegerea importanței pe care o au resursele oceanice pentru comunitățile care depind de acestea pentru a trăi;
- contribuția la protecția și conservarea mărilor și oceanelor;
- maparea rutelor de migrație și a locurilor de împerechere a speciilor subacvatice;
- protejarea vieții subacvatice;
- minimizarea tulburării habitatelor subacvatice

ODD 15 ADMINISTRAREA DURABILĂ A PĂDURILOR, COMBATEREA DEȘERTIFICĂRII, OPRIREA ȘI REMEDIEREA DEGRADĂRII SOLULUI, OPRIREA PIERDERII BIODIVERSITĂȚII

Mineritul și infrastructura asociată acestuia pot deranja atât ecosistemul cât și biodiversitatea de care acesta depinde. Activitatea minieră implică managementul unor terenuri de regulă mai mari decât cele pe care se efectuează efectiv mineritul. Ca manager de terenuri, companiile miniere au un rol important în managementul biodiversității și conservării ecosistemului.

Companiile miniere vor crea strategii pentru atenuarea impactului negativ al mineritului asupra ecosistemului prin evitarea, minimizarea și neutralizarea efectelor negative și apoi restaurarea și îmbunătățirea ecosistemului dacă este cazul.

ODD 16 PROMOVAREA UNOR SOCIETĂȚI DREPTE, PACIFISTE PENTRU TOȚI, ACCESUL LA JUSTIȚIE, CONSTRUIREA UNOR INSTITUȚII EFICIENTE, RESPONSABILE PENTRU TOȚI

Companiile miniere pot ajuta la crearea unor instituții puternice, responsabile și transparente prin combaterea activă a fraudelor și activităților ilicite în domeniul mineritului.

Companiile miniere pot contribui la păstrarea unei societăți pacifiste prin aplanarea conflictelor care se pot ivi între companie – comunitate, furnizarea accesului la informație, respectarea drepturilor omului, susținerea și respectarea instituțiilor decizionale cu scopul de a descuraja izbucnirea unor conflicte ulterioare.

Companiile pot răspunde imediat la orice reclamație a unei părți din comunitate:

- publicarea rapoartelor de plată pe proiecte, pe țări, pentru o perfectă transparență;
- facilitarea unui mediu de lucru pacifist și a unor relații comunitare bune;
- promovarea legii.

ODD 17 ÎMBUNĂȚIREA MIJLOACELOR DE IMPLEMENTARE ȘI REVITALIZAREA PARTENERIATULUI GLOBAL PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

În parteneriatul cu actorii locali, regionali, naționali și globali, companiile miniere au un rol cheie. Ele pot contribui la atingerea obiectivului ODD 17 prin:

- mobilizarea resurselor financiare și tehnologice;
- transparența plăților;
- construirea unei baze de date statistice, transfer de tehnologie în țările gazdă;
- angajarea uni parteneriat între domeniile public – privat;
- partajarea datelor: transferul datelor neutilizate către autorități, îmbunătățirea cunoștințelor țării gazdă asupra resurselor miniere;
- dialog activ cu guvernul, societatea civilă și partenerii de dezvoltare;
- aplicarea indicatorilor PIB în industria minieră.

ANEXA 4: Principalele standarde internaționale pentru minerit durabil

Integrarea principiilor dezvoltării durabile în sectorul minier are o istorie îndelungată și sinuoasă ale cărei momente cheie sunt:

1987 Raportul Brundtland „Viitorul nostru comun”. Dezvoltarea durabilă este definită ca fiind dezvoltare care îndeplinește nevoile prezente fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și împlini propriile nevoi.

1992: Summitul Agenda 21/ UN „Earth Summit”. Crearea Consiliului Global pentru Dezvoltare Durabilă (World Business Council for Sustainable Development – WBCSD).

1994: Ghidurile de la Berlin pentru aplicarea dezvoltării durabile la sectorul minier. Este considerat primul cadru viabil pentru dezvoltare durabilă aplicată în Minerit. În 2002 sunt adoptate Ghidul Berlin II pentru Minerit și Dezvoltare Durabilă – Berlin II /“Berlin Guidelines” II.

1998: Global Mining Initiative (GMI) inițiat de conducerea a nouă mari companii miniere.

1999: UN Global Compact – Pactul Global al Națiunilor Unite pentru respectarea și raportarea celor 10 Principii în domeniile: drepturile omului, muncă, anticorupție.

2000: Extractive Industries Review (EIR), fondat și administrat de către Banca Mondială.

2000: WBCSD inițiază Proiectul „Minerit, minerale și dezvoltare durabilă” (Mining, Minerals and Sustainable Development – MMSD)

2001: Se constituie Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale/International Council of Mining and Metals (ICMM) care adoptă cele 10 Principii ale mineritului durabil.

2001: Programul Națiunilor Unite pentru Mediu – UNEP publică prima ediție a ghidului APELL pentru Minerit – „Conștientizare și Pregătire pentru situații de urgență la nivel local”(Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level)

2002: MMSD publică Raportul *Breaking New Ground*.

2002: Programul de Mediu al Națiunilor Unite și Consiliul Internațional pentru Minerit și Mediu publică Codul Internațional de Management al Cianurii.

2002: Inițiativa globală pentru Raportare /Global Reporting Initiative (GRI) publică Ghidurile G3 pentru Raportarea Sustenabilității (G3 Guidelines for Sustainability Reporting).

2003: Are loc prima conferință a Inițiativei pentru Transparență în Industria Extractivă – Extractive Industries Transparency Initiative (EITI).

2003: Sunt adoptate Principiile Equator.

2004: Este publicat „Global Reporting Initiative – Suplimentul dedicat Mineritului and Sectorului Mineralelor”.

2004: Este publicat Raportul „Înzestrarea cu resurse” (Resource Endowment Initiative).

2005: Națiunile Unite – Programul de Mediu publică ghidul „Mineritul din perspectiva închiderii minei”/Mining for Closure. Documentul a fost pentru prima dată prezentat în România, în cadrul

unei conferințe care a avut loc la Cluj Napoca în mai 2005.

2006: Adoptarea primei ediții a Standardelor de Performanță ale IFC.

2006: Council for Responsible Jewellery Practices.

2015: Națiunile Unite Programul de Mediu, Ediția 2-a a Ghidului și Programului APELL pentru conștientizarea și gestionarea situațiilor de urgență la nivel local.

2016: Inițiativa pentru Asigurarea Mineritului Responsabil / [Initiative for Responsible Mining Assurance](#) (IRMA) a lansat în consultare publică al doilea draft revizuit al Standardului pentru Minerit Responsabil/ [Standard for Responsible Mining](#).

2016: România publică în Monitorul Oficial Directiva privind Raportarea non-financiară obligatorie de la 1 ianuarie 2017 pentru entitățile cu peste 500 de angajați.

Principalele standarde internaționale pentru minerit durabil sunt următoarele:

A. Specifice sectorului minier:

GHIDURILE BERLIN I – II PENTRU APLICAREA CONCEPTULUI DE DEZVOLTARE DURABILĂ LA DOMENIUL RESURSELOR NATURALE

În 1994 este adoptat Ghidul Berlin I iar în 2002 este adoptată versiunea a doua – Berlin II Guidelines for Mining and Sustainable Development /“Berlin Guidelines” II.

Acest document se focalizează asupra integrării conceptului și a instrumentelor de management de mediu și social al proiectelor miniere, inclusiv furnizarea de mecanisme adecvate de implicare a publicului într-un context de promovare a investițiilor minerale.

Aplicarea conceptului de dezvoltare durabilă la domeniul resurselor naturale – epuizabile pe măsură ce sunt exploatare – a fost privită mult timp ca o contradicție în termeni; la aceasta se adaugă faptul că în istoria sa mineritul a fost o industrie care a urmărit câștiguri pe termen scurt, fără nici o considerație pentru efectele negative asupra mediului și comunităților.

În ce condiții prin urmare poate fi mineritul o industrie sustenabilă?

Conform Ghidului Berlin,

- dimensiunea de mediu pune accentul pe durabilitatea mediului natural și a rezervelor de resurse naturale;
- dimensiunea socială subliniază durabilitatea socială și culturală, ceea ce se referă atât la aspecte de distribuire a beneficiilor și a costurilor de exploatare și a procesului prin care sunt luate deciziile, modul în care toate părțile interesate sunt implicate în procesul de luare a deciziilor;
- dimensiunea economică evidențiază viabilitatea economică a standardelor de viață ale oamenilor.

O problemă importantă este principiul substituției, iar în acest sens epuizarea unei resurse ar putea fi

compatibilă cu durabilitatea – *dacă veniturile generate de minerit sunt reinvestite în construirea capitalului uman și social sau în alte activități durabile.*

CERINȚELE DE MINERIT DURABIL ALE RAPORTULUI ÎNZESTRAREA CU RESURSE

Raportul „Înzestrarea cu resurse” este o inițiativă comună a Consiliului Internațional pentru Metale și Minerale "UNCTAD (ICMM) și Banca Mondială care a contribuit la o mai bună înțelegere a modului în care activitatea minieră la scară largă poate contribui la dezvoltarea socio – economică în țările cu venituri mici și medii. Resursele naturale pot acționa ca un factor pentru o creștere durabilă și reducerea sărăciei.

Conține un set de principii și recomandări pentru guvernele din țările bogate în resurse minerale pentru a reuși să se dezvolte pe seama bogățiilor cu care au fost înzestrate:

1. Să se alinieze la Inițiativa privind Transparența în Sectorul Extractiv (EITI).
 2. Să stabilească modalități și mecanisme corespunzătoare privind distribuția veniturilor din minerit.
 3. Să folosească practici de Planificare participativă a dezvoltării la nivel regional și local pentru a asigura accesul și maximizarea beneficiilor pentru comunitățile locale.
 4. Se recomandă monitorizarea printr-o agenție de dezvoltare locală și regională a procesului de distribuție a veniturilor care să urmărească distribuția echitabilă a beneficiilor din industria extractivă și crearea de alternative de dezvoltare pe termen lung.
 5. Stimularea parteneriatelor de dezvoltare durabilă între companii, cetățeni și grupuri din cadrul comunităților locale.
 6. Adoptarea liniilor directoare ale Băncii Mondiale, în special în cazurile în care se are în vedere relocarea unei comunități în vederea realizării de proiecte miniere (la acel moment erau în vigoare Politicile de Siguranță ale Băncii Mondiale, înlocuite ulterior cu Standardele de Performanță ale IFC).
- Acest proiect inițiat în 2004 a devenit un program pe termen lung.

MMSD – CONDIȚIILE ȘI CERINȚELE MINERITULUI DURABIL

În anul 2000, mai multe entități din domeniul mineritului sub coordonarea Institutului Internațional pentru Mediu și Dezvoltare (International Institute on Environment and Development – IIED), au inițiat proiectul Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă (MMSD), finalizat cu publicarea unui raport care analizează provocările și oportunitățile pe care industria mineritului trebuie să le gestioneze pentru a contribui la dezvoltarea durabilă conform cu cerințele economice, sociale, de mediu, și de guvernare – dimensiunile dezvoltării durabile.

Din punct de vedere **economic**:

- utilizarea eficientă a resurselor, prin maximizarea redevențelor (ceea ce include și economisirea unei părți a acestora care să fie reinvestite în investiții care să genereze avuția generațiilor

viitoare);

- internalizarea costurilor de mediu și sociale (cu alte cuvinte, aceste costuri trebuie calculate și scăzute din beneficiile economice proiectate);
- menținerea unui climat de natură de încurajeze și să promoveze investițiile.

Din punct de vedere **social**:

- asigurarea unei distribuții echitabile și juste a beneficiilor economice;
- respectarea principiului acordului liber, prealabil și avizat al comunităților, înainte de demararea proceselor de dezvoltare;
- aplicarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului, cum ar fi libertatea civilă și politică, dreptul de a nu fi persecutat și alte libertăți socio – culturale;
- susținerea ameliorărilor de natură socială în timp, astfel încât generațiile viitoare să beneficieze de oportunități la cel puțin același nivel ca și cele actuale.

Din punct de vedere al **mediului**:

- remedierea mediului afectat de mineritul istoric (adică reabilitarea minelor dezafectate și „orfane”);
- promovarea unei gestionări corespunzătoare a terenului și resurselor naturale existente, care să aibă în vedere și protecția mediului (adică aprobarea doar a operațiunilor care valorifică bunele practici internaționale);
- minimizarea volumelor de deșeuri și poluare și asigurarea că poluatorii plătesc pentru ecologizare;
- respectarea parametrilor limită de mediu;
- protejarea patrimoniului natural și cultural (cu alte cuvinte, anumite situri ar trebui să fie scoase din circuitul proiectelor de dezvoltare);
- manifestarea precauției atunci când impactul de mediu este necunoscut și luarea în considerare a ciclului de viață a mineralelor, la estimarea și îndeplinirea cererii de minerale a societății (adică asigurarea utilizării eficiente a resurselor și promovarea reciclării și reutilizării).

Din punct de vedere al **governanței**:

- promovarea unui proces decizional democratic și participativ;
- promovarea unui sistem de verificare și echilibrare, pentru a evita supracentralizarea puterii,
- asigurarea transparenței și responsabilității la toate nivelurile decizionale, prin publicarea informațiilor;
- fundamentarea procesului decizional pe date temeinice, exacte și demne de încredere referitoare la dimensiunile sociale și de mediu ale proiectelor și planurilor propuse;
- asigurarea faptului că deciziile sunt luate prin cooperare cu toți factorii de interes, cu accent pe cei care sunt afectați cel mai direct¹.

În anul 2012 IIED a publicat raportul „MMSD+10: Reflecting on a decade”(Minerit și Dezvoltare

¹ The Mining, Minerals and Sustainable Development Project, 2002, p. xvi.

durabilă după 10 ani de la publicarea raportului inițial în 2002)². Raportul a apreciat că există progrese în implementarea agendei MMSD din 2002, că s-au făcut pași importanți în definirea principiilor și regulilor pentru dezvoltare durabilă în minerit. Înțelegerea dezvoltării durabile în sectorul minier și minerale a fost îmbunătățită. Consiliul Internațional de Minerit și Metale a reușit să implementeze multe dintre recomandările lui MMSD pentru industrie oferind o bază pentru acțiuni colective în acest sector.

A fost dezvoltat un set de reguli globale pentru cele mai bune practici privind dezvoltarea durabilă deși există dificultăți de operaționalizare a principiilor și de asumare a consecințelor pentru nerespectarea conformării³.

Totodată s-a apreciat că au apărut provocări și probleme noi ale sectorului minier, un domeniu de o complexitate deosebită.

PRINCIPIILE CONSILIULUI INTERNAȚIONAL PENTRU MINERIT ȘI METALE (ICMM) PENTRU MINERIT DURABIL

CIMM este o asociație internațională pentru minerit durabil, reflectare a principiilor dezvoltării durabile aplicate la industria minieră. Printre membrii acestei asociații se numără unele dintre cele mai mari companii miniere din lume. (www.icmm.com).

CIMM promovează o abordare integrată cuprinzând principiile dezvoltării durabile, sistemul de raportare, sistemele de verificare și diseminare a exemplurilor de bună practică.

Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale (CIMM) a publicat în luna noiembrie 2005 un set de instrumente pentru dezvoltare comunitară, elaborate în comun de CIMM, Banca Mondială și Programul de asistență de management pentru sectorul energetic.

Cele **10 principii ale mineritului durabil** elaborate de Consiliul Internațional Minerit și Metale sunt:

1. Implementarea și menținerea practicilor de conduită etică în afaceri și a unor sisteme solide de guvernare corporativă.
2. Integrarea unor considerente de dezvoltare durabilă în procesul corporativ de luare a deciziilor.
3. Respectarea drepturilor fundamentale ale omului și a celor cu privire la cultură, obiceiuri și valori în relațiile cu angajații și alte persoane afectate de activitățile noastre.
4. Implementarea de strategii de management al riscului în baza unor informații valide și a datelor științifice exacte.
5. Îmbunătățirea continuă a performanțelor noastre în materie de siguranță și protecție fizică.
6. Îmbunătățirea continuă a performanțelor legate de mediu.
7. Contribuția adusă la conservarea biodiversității și a abordărilor integrate de planificare a utilizării terenurilor.
8. Facilitarea și încurajarea proiectării responsabile, a utilizării, reutilizării, reciclării și depozitării

2 Buxton, A. 2012. MMSD+10: Reflecting on a decade. IIE D Discussion Paper, International Institute for Environment and Development, London.

3 Ibidem.

produselor noastre.

9. Contribuția la dezvoltarea socială, economică și instituțională a comunităților în cadrul cărora ne desfășurăm activitatea.
10. Implementarea eficientă și transparentă a obligațiilor, comunicării și a aranjamentelor independente de verificare a raportării cu părțile interesate.

INIȚIATIVA GLOBALĂ PRIVIND RAPORTAREA (GRI)

Global Reporting Initiative (GRI) a elaborat un cadru cuprinzător de raportare privind sustenabilitatea cuprinzând principii și indicatorilor de performanță pentru organizații.

Aceasta este cea mai recomandată inițiativă utilizată pentru a măsura și raporta și performanțele lor economice, de mediu, sociale.

Împreună cu Suplimentul dedicat sectorului minerit și metale standardul GRI reprezintă principalul îndrumar pentru raportarea cu privire la performanța de mediu, sociale și economice în industria extractivă. (www.globalreporting.org).

INIȚIATIVA PRIVIND TRANSPARENȚA ÎN INDUSTRIA EXTRACTIVĂ (EITI)

Inițiativa privind transparența în sectorul minier reprezintă o coaliție de guverne, companii, grupuri ale societății civile, investitori și internaționale, organizații.

Nucleul acestei inițiative îl constituie un răspuns la provocarea așa numitul „blestem al resurselor” – evaluarea conform căreia țări bogate în resurse nu reușesc să atingă dezvoltarea.

EITI a dezvoltat un set de principii și proceduri menite să întărească guvernanta responsabilă și transparența în țările bogate în resurse, prin verificarea și publicarea completă a plăților realizate de companii și a veniturilor guvernelor rezultate din exploatarea de resurse – petrol, gaze și minerit. (www.eiti.org)

PROGRAMUL APELL PENTRU INDUSTRIA MINIERĂ: CONȘTIENTIZAREA ȘI PREGĂTIREA PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ LA NIVEL LOCAL

Ghidul APELL pentru Minerit oferă un cadru pentru pregătirea unui Plan de Intervenție în caz de Urgență care să poată fi utilizat în administrarea minelor de către serviciile de intervenție, de instituțiile guvernamentale și de comunitățile locale. Acest ghid prezintă obiectivele generice și cadrul organizațional al programului UNEP pentru Conștientizarea și Pregătirea pentru Urgențe la Nivel Local (APELL), acoperă factorii de risc specifici industriei miniere și descrie modul în care APELL poate fi aplicat în industria minieră.⁴

Guvernele pot utiliza acest Ghid ca pe un instrument educațional, pentru a crește gradul de conștientizare și a impulsiona revizuirea planurilor și programelor din sectorul minier sau din zonele

⁴ http://www.unep.org/pdf/DTIE_PDFS/WEBx0055xPA-APELLminingEN.pdf

care concentrează operațiuni cu risc ridicat. Acestea pot utiliza acest Ghid de asemenea pentru a demonstra că sunt pregătite să acționeze eficient în cazul unei urgențe și că planurile lor sunt coroborate cu altele similare.

În principiu, APELL este un instrument de reuniune a oamenilor pentru a permite o comunicare eficientă în ceea ce privește riscul și reacția în caz de urgențe.

Procesul de dialog ar trebui să contribuie la:

- reducerea riscurilor;
- îmbunătățirea răspunsului eficient la accidente;
- instruirea populației pentru a reacționa corespunzător în timpul urgențelor.

În cazul industriei miniere, comunicarea se realizează între trei grupuri mari de părți interesate: compania, comunitatea și autoritățile locale.

Discuțiile asupra hazardelor conduc la identificarea măsurilor de reducere a riscurilor, redând astfel zonei respective un grad sporit de siguranță.

Comunicarea bine organizată între entitățile chemate să intervină în caz de urgență conduce la un răspuns la urgență mult mai eficient.

Obiectivele APELL

Scopul primordial al APELL este evitarea pierderii de vieți omenești, a amenințărilor la adresa sănătății și a bunurilor sociale, a distrugerilor materiale și asigurarea unei stări convenabile a mediului în comunitățile locale.

Obiectivele specifice pentru conștientizarea și pregătirea pentru urgențe la nivel local sunt:

- oferirea de informații necesare membrilor comunității, cu privire la hazardele implicate în operațiunile industriale și la măsurile luate pentru reducerea riscurilor;
- revizuirea și actualizarea continuă sau stabilirea planurilor de urgență în zona respectivă;
- creșterea implicării industriei locale în informarea și prevenirea comunității, precum și planificarea răspunsului de urgență;
- integrarea planurilor de urgență din industrie și a planurilor locale într-un plan general prin care comunitatea să facă față tuturor tipurilor de urgențe;
- implicarea membrilor comunității locale în dezvoltarea, testarea și implementarea planului general de răspuns la urgențe.

Procesul APELL – Cele zece etape ale procesului APELL

Cele **zece etape** ale APELL așa cum sunt date în „Manualul privind conștientizarea și pregătirea pentru urgențe la nivel local” – documentul APELL inițial – sunt:

Etapa 1 Identificarea participanților în cadrul răspunsului la urgență și stabilirea rolului, interesului și resurselor acestora.

- Etapa 2** Evaluarea riscurilor și hazardelor care pot duce la situații de urgență în comunitate și definirea alternativelor de reducere a riscurilor.
- Etapa 3** Revizuirea de către participanți a propriilor planuri de urgență pentru adaptarea acestora la o intervenție coordonată în caz de necesitate, inclusiv aspectele ce țin de comunicare.
- Etapa 4** Identificarea sarcinilor necesare planului de urgență care nu au fost tratate în planurile existente.
- Etapa 5** Relaționarea acestor sarcini cu resursele de care dispun participanții.
- Etapa 6** Efectuarea modificărilor necesare pentru îmbunătățirea planurilor existente și integrarea lor în planul general de urgență.
- Etapa 7** Depunerea planului integrat pentru obținerea de aprobări de la autoritățile locale.
- Etapa 8** Comunicarea planului integrat către grupurile participante și asigurarea instruirii celor responsabili cu intervenția de urgență.
- Etapa 9** Stabilirea procedurilor pentru testarea, revizuirea și actualizarea periodică a planului.
- Etapa 10** Comunicarea planului integrat către comunitate.

Grupul de Coordonare a APELL

Stabilirea unui Grup formal de Coordonare este o parte importantă a implementării procesului APELL.

Grupul de Coordonare asigură un mecanism pentru interacțiunea și cooperarea dintre numeroasele părți implicate în prevenirea sau intervenția în situații de urgență – actorii economici, autoritățile locale, conducătorii comunității. De asemenea, oferă un mijloc de a obține o abordare coordonată a planificării răspunsului de urgență și a comunicării în cadrul comunității. Acest proces poate aduna fapte și opinii, poate evalua riscurile, poate stabili prioritățile, poate identifica resursele și îmbunătăți comunicarea. În egală măsură, poate implica oamenii potriviți și resursele necesare pentru asigurarea faptului că urmărirea strictă a etapelor APELL va duce la rezultate bune.

Lista de verificare pentru includerea tuturor părților **la acțiunile de intervenție în caz de urgență** (pentru exploatarea miniere care operează în zone izolate, multe din aceste agenții nu vor fi prezente, iar personalul companiei va trebui să preia unele din atribuțiile lor):

- departamentul de pompieri;
- poliția;
- serviciile medicale de urgență precum ambulanța, echipele de paramedici, centrele de dezintoxicare;
- spitalele, atât locale cât și cele de evacuare pentru asistența de specialitate
- autoritățile de sănătate publică
- agențiile de mediu, în special acelea responsabile cu problemele legate de aer, apă și deșeuri;
- alte instalații industriale din localitate, cu facilități de intervenție în caz de urgență;
- echipele de apărare civilă;

- serviciile de asistență socială;
- Crucea/Semiluna Roșie;
- departamentele de lucrări publice și autostrăzi, autoritățile portuare și aeroportuare;
- autoritățile de informare a publicului și organizațiile media.

Varianta actualizată în 2015 a manualului APELL⁵ menționează că UNEP APELL este un program care susține o abordare multi – hazard și se desfășoară în continuarea Politicilor de Reducere a Riscului de Dezastre (Rețeaua Sendai pentru Reducerea Riscurilor de Dezastre 2015 – 2030) precum și alte directive pentru situații de urgență. Edificată pe o lungă experiență în rezolvarea accidentelor industriale, UNEP afirmă că procesul de abordare a situațiilor de hazard este similar, indiferent de natura acestuia. Totuși, trebuie luate în considerare noi instrumente de abordare a managementului situațiilor de risc multi – hazard, cum sunt cele reflectate în metodologia Profilului de Risc al Comunității (CRP) și în echipamentul de training multi – hazard pentru autoritățile locale, APELL. Scopul acestor instrumente este de a îmbunătăți comunicarea în situații de risc, creșterea nivelului de conștientizare și construirea abilităților autorităților locale de a fi mai bine pregătite atât în situații de accidente industriale cât și în cazul dezastrelor naturale.

Procesul APELL – concluzie

APELL este un proces de planificare coordonată având două obiective paralele și complementare:

- să creeze un dialog privind hazardul, riscurile, competențele și planurile ce implică toate părțile interesate, care să conducă la un consens în ceea ce privește responsabilitățile și așteptările pentru toți membrii comunității;
- să permită unei comunități să își dezvolte *flexibilitatea* (capacitatea de a-și reveni în cazul unui incident) și să își reducă *vulnerabilitatea* (predispunerea la efecte distrugătoare în cazul unui hazard) prin construirea unei capacități locale pentru răspunsul părților interesate, prin acceptarea unui dialog deschis, construirea înțelegerii reciproce și folosirea la maxim și cu eficiență a resurselor existente;

APELL își propune mai întâi să crească nivelul de conștientizare a tuturor membrilor comunității în privința unui hazard local, indiferent de sursa acestuia. Apoi, răspunsurile comunității largite și capacitățile de pregătire sunt evaluate conform cu riscurile de hazard și cu cele asociate acestuia astfel încât să se poată identifica vulnerabilitățile: lipsa de echipamente și resurse sau limitări ale planurilor în vigoare.

APELL se concentrează asupra felului în care comunitatea rezolvă aceste vulnerabilități și creează un ciclu continuu de îmbunătățiri.

Procesul de dialog și luare a deciziilor pentru rezolvarea acestor lipsuri sunt de mare importanță în atingerea scopului APELL. Procesul APELL se bazează pe coordonare, cooperare și implicare pe

⁵ UNEP – APELL. Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level. United Nations Environment Program, 2nd Edition, 2015.

toate planurile, a tuturor sectoarelor comunității, în scopul conștientizării acestora.

CODUL INTERNAȚIONAL PENTRU MANAGEMENTUL CIANURII

Codul Internațional de Management al Cianurii conține măsuri de siguranță privind Fabricarea, Transportul și Utilizarea Cianurii în Producția de Aur. Codul a fost elaborat de Programul de Mediu al Națiunilor Unite (UNEP) în 2002, pentru a asigura o siguranță sporită a managementului cianurii în industria extractivă de la nivel mondial. Comisia de experți care a colaborat la redactarea codului a arătat că nu există o alternativă la utilizarea cianurii atât din punct de vedere economic cât și din perspectiva protejării mediului. La nivel mondial a fost stabilit un standard de 50ppm, iar același standard a fost recomandat de Banca Mondială și Codul privind cianura. Alinierea unei companii la acest Cod obligă auditul obligatoriu realizat de o terță parte. Equator Banks și IFC impun conformarea cu Codul privind cianura pentru investițiile din sectorul minier aurifer.

GHIDUL PROGRAMULUI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU MEDIU – UNEP MINERITUL DIN PERSPECTIVA ÎNCHIDERII MINEI

Mineritul din perspectiva închiderii minei/Mining for Closure (sau închiderea progresivă a minei) presupune abordarea următoarelor aspecte:

- definirea unei viziuni a rezultatului final pentru terenurile miniere cu obiective concrete pentru punerea în aplicare;
- asigurarea faptului că planul de închidere a minei este o parte integrantă a ciclului de viață al proiectului;
- pregătirea unui plan de închidere timpurie în procesul de dezvoltare a minei și în consultare cu autoritatea de reglementare și comunitățile locale;
- includerea în mod explicit a problemelor de mediu, sociale și economice din timpul planificării operațiunilor miniere;
- revizuirea continuă de la planificarea fazei preoperaționale trecând prin toate etapele – construcție, minerit, administrare și închidere a minei, post – închidere⁶.

STANDARDUL PENTRU MINERIT RESPONSABIL

În anul 2016 organizația Inițiativa pentru Asigurarea Mineritului Responsabil / [Initiative for Responsible Mining Assurance](#) (IRMA) a lansat în consultare publică al doilea draft revizuit al Standardului pentru Minerit Responsabil/ [Standard for Responsible Mining](#).

Acesta este primul program de certificare internațională pentru mineritul la scară industrială. Au

⁶ *Mining for Closure: policies, practices and guidelines for sustainable mining practices and closure of mines*, 2005, inițiativa The Environment Security (ENVSEC), sub direcția Programului Națiunile Unite pentru Mediu (UNEP), Programul Națiunile Unite pentru Dezvoltare (UNDP), Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Organizația Tratatului Nord-Atlantic (NATO); http://www.unep.org/pdf/MiningBalkans_screen.pdf , p. 7.

fost realizate atât consultări cât și simulări ale actualei versiuni în 2015 și 2016 în cadrul a două mine în funcțiune pentru a verifica dacă cerințele Standardului sunt clare, aplicabile și măsurabile. Revizuirea documentului a inclus peste 1400 comentarii la care au contribuit peste 70 organizații, experți. Standardul este rezultatul a 10 ani de consultări care au inclus toate părțile interesate, companii, organizații non-guvernamentale, comunități afectate, experți, sindicate (incluzând de exemplu IndustriALL Global Union, sindicat care reprezintă peste 50 milioane de lucrători din minerit și prelucrare din 140 de țări) – de aceea fiind considerat un pas important către un Standard Global acceptat și credibil pentru Minerit Responsabil.

B. Generale – drepturile omului, etică în afaceri, responsabilitatea socială și de mediu a companiilor:

PRINCIPIILE EQUATOR – CADRU DE REGLEMENTARE PENTRU MANAGEMENTUL RISCURILOR ADOPTAT DE INSTITUȚIILE FINANCIARE

EP 1: Verificare și clasificare – Clasificarea riscului unui proiect pe baza unor criterii de evaluare socială și de mediu elaborate de International Finance Corporation (IFC).

EP 2: Evaluarea socială și de mediu – pentru proiectele din Categoria A, este necesară o evaluare socială și de mediu care să țină cont de impactele și riscurile aferente proiectului și care să prevadă măsuri de atenuare și management, relevante și adecvate pentru natura și dimensiunea proiectului.

EP 3: Standarde sociale și de mediu aplicabile – dacă proiectul este situat într-o țară membră OCDE care nu se încadrează în categoria țărilor cu venituri mari, evaluarea trebuie să se desfășoare în conformitate cu Standardele de Performanță aplicabile ale IFC și liniile directoare EHS specifice industriei, precum și cu legislația locală.

EP 4: Plan de acțiune și sistem de management – Pentru Proiectele din Categoria A, din țări membre OCDE care nu sunt clasificate ca având venituri mari, trebuie să se elaboreze un plan de acțiune și un sistem de management social și de mediu care să abordeze riscurile și impacturile Proiectului.

EP 5: Consultare și informare – Proiectele din Categoria A, din țări membre OCDE, care nu sunt clasificate ca având venituri mari, trebuie să cuprindă o fază de consultare cu comunitățile afectate de proiect, documentația EIM trebuie pusă la dispoziția publicului, iar rezultatele consultărilor trebuie luate în considerare.

EP 6: Procedura pentru reclamații – Dezvoltatorul proiectului trebuie să instituie un mecanism de formulare a reclamațiilor, disponibil imediat, ca parte a sistemului de management, precum și să informeze comunitățile afectate cu privire la mecanism.

EP 7: Evaluare independentă – Proiectul va fi evaluat de un expert independent pe probleme de mediu și/sau sociale, neasociat cu dezvoltatorul Proiectului, în scopul analizării conformității cu Principiile Equator.

EP 8: Obligații – În documentația de finanțare, dezvoltatorul se obligă:

- a) să respecte toate legile sociale și de mediu, reglementările și autorizațiile aplicabile în țara gazdă;
- b) să furnizeze Planul de Acțiune;
- c) să elaboreze rapoarte periodice;
- d) să dezafecteze instalațiile, dacă este cazul, în conformitate cu planul agreat.

EP 9: Monitorizare și raportare independentă – Monitorizare independentă a conformității pe toată durata de viață a Proiectului.

STANDARDELE DE PERFORMANȚĂ ALE IFC

Corporația Financiară Internațională (IFC, „brațul privat” al Băncii Mondiale) a adoptat în 2006 Cadrul de Asigurare a Sustenabilității, parte a abordării sistematice a managementului riscurilor în proiecte cu impact de mediu și social. Standardele de Performanță ale IFC ediția 2006 se aplică investițiilor inițiate în perioada 30 aprilie 2006 – 31 decembrie 2011; investițiilor inițiate după această dată li se aplică Standardele de Performanță (2012) revizuite printr-un proces global de consultare de 18 luni.

Standardele de Performanță ale IFC(SP) acoperă **8 domenii** de performanță socială și de mediu după cum urmează:

- **SP1:** Evaluarea Socială și de Mediu și Elaborarea Sistemelor de Management;
- **SP2:** Condiții de muncă corespunzătoare;
- **SP3:** Prevenirea și reducerea poluării;
- **SP4:** Sănătatea, Siguranța și Securitatea Comunității;
- **SP5:** Accesul la teren și strămutarea;
- **SP6:** Biodiversitatea și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- **SP7:** Comunități locale;
- **SP8:** Patrimoniul Cultural.

CELE ZECE PRINCIPII ALE PACTULUI GLOBAL AL NAȚIUNILOR UNITE (UNGG)

Cele zece principii ale Pactului Global al Națiunilor Unite din domeniul drepturilor omului, muncii, mediului și anticorupției sunt recunoscute universal și derivă din:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Declarația Organizației Internaționale a Muncii despre Principiile și Drepturile Fundamentale la Locul de Muncă;
- Declarația de la Rio despre Mediu și Dezvoltare;
- Convenția ONU împotriva Corupției.

UN Global Compact cere companiilor să adopte, să sprijine și să acționeze în spiritul acestora,

în sfera lor de influență, un set de valori de bază din domeniile:

Drepturile omului:

Principiul 1: companiile ar trebui să sprijine și să respecte protecția drepturilor universale ale omului;

Principiul 2: companiile să se asigure că nu sunt complici ale abuzurilor în ceea ce privește drepturile omului.

Muncă:

Principiul 3: companiile ar trebui să susțină libertatea de asociere și să recunoască efectiv dreptul de negociere colectivă;

Principiul 4: eliminarea tuturor formelor de muncă forțată și obligatorie;

Principiul 5: eliminarea efectivă a muncii minorilor;

Principiul 6: eliminarea discriminării în ceea ce privește angajarea și posturile.

Mediu:

Principiul 7: companiile ar trebuie să promoveze o abordare preventivă a provocărilor mediului înconjurător;

Principiul 8: asumarea inițiativelor pentru promovarea unei responsabilități solide față de mediu;

Principiul 9: încurajarea dezvoltării și promovării tehnologiilor prietenoase cu mediul.

Anticorupție:

Principiul 10: companiile trebuie să lupte împotriva tuturor formelor de corupție, inclusiv șantajul și mituirea.

STANDARDUL ISO 26000 PRIVIND RESPONSABILITATEA SOCIALĂ

ISO 26000 privind Responsabilitatea Socială este un ghid și nu un standard care permite certificarea prevăzând aplicarea practicilor social responsabile pentru toate tipurile de organizații, identificarea și angajarea părților interesate, angajamentele, comunicarea, evaluarea performanței, raportarea.

DIRECTIVA EUROPEANĂ PRIVIND RAPORTAREA NONFINANCIARĂ TRANSPUSĂ ÎN ROMÂNIA

România a adoptat în septembrie 2016 prevederea din Directiva nr.95/2015 privind obligația de raportare nefinanciară care se aplică entităților de interes public cu un număr mai mare de 500 de salariați. Începând cu 1 ianuarie 2017 aceste entități vor avea obligația ca pe lângă situațiile financiare anuale să elaboreze și să depună o „declarație nefinanciară” în care să descrie activitățile societății din perspectiva aspectelor de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și mitei.

Ordinul privind Declarația nefinanciară prevede:

(1) Entitățile de interes public care, la data bilanțului, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 de salariați în cursul exercițiului financiar includ în raportul administratorilor o declarație nefinanciară care conține, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale, informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:

- a) o descriere succintă a modelului de afaceri al entității;
- b) o descriere a politicilor adoptate de entitate în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;
- c) rezultatele politicilor respective;
- d) principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile entității, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile sale de afaceri, produsele sau serviciile sale care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care entitatea gestionează riscurile respective;
- e) indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a entității.

(2) Dacă entitatea nu pune în aplicare politici în ceea ce privește unul sau mai multe dintre aspectele menționate la alin.(1), declarația nefinanciară oferă o explicație clară și motivată cu privire la această opțiune.

(3) Declarația nefinanciară menționată la alin.(1) conține, după caz, trimiteri și explicații suplimentare privind sumele raportate în situațiile financiare anuale individuale.

(4) Informațiile referitoare la evoluțiile iminente sau aspectele în curs de negociere pot fi omise în cazuri excepționale în care, potrivit avizului justificat în mod corespunzător al membrilor organelor

administrative, de conducere și de supraveghere, care acționează în limitele competențelor conferite de legislația națională și poartă o răspundere colectivă pentru avizul respectiv, prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției comerciale a entității, cu condiția ca aceste omisiuni să nu împiedice o înțelegere corectă și echilibrată a dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale.

(5) La solicitarea prezentării informațiilor menționate la alin.(1), entitățile se pot baza pe cadrele naționale, ale Uniunii sau internaționale. În acest caz, entitățile specifică cadrele pe care s-au bazat.

(6) Declarația nefinanciară trebuie să conțină, în ceea ce privește aspectele legate de mediu, detalii privind impactul actual și previzibil al operațiunilor entității asupra mediului și, după caz, asupra sănătății și a siguranței, utilizarea de energie regenerabilă și neregenerabilă, emisiile de gaze cu efect de seră, utilizarea apei și poluarea aerului. În ceea ce privește aspectele sociale și de personal, informațiile furnizate în declarația nefinanciară se pot referi la acțiunile întreprinse pentru a asigura egalitatea de gen, punerea în aplicare a convențiilor fundamentale ale Organizației Internaționale a Muncii, condițiile de muncă, dialogul social, respectarea dreptului lucrătorilor de a fi informați și consultați, respectarea drepturilor sindicale, sănătatea și siguranța la locul de muncă, dialogul cu comunitățile locale și/sau acțiunile întreprinse pentru a asigura protecția și dezvoltarea acestor comunități. În ceea ce privește drepturile omului, combaterea corupției și a dării de mită, declarația nefinanciară poate include informații privind prevenirea abuzurilor în materie de drepturile omului și/sau privind instrumentele instituite pentru combaterea corupției și a dării de mită.

(7) Declarația nefinanciară include, de asemenea, consecințele asupra schimbării climatice pe care le au activitatea entității și utilizarea bunurilor și serviciilor pe care aceasta le produce, ca și asupra angajamentelor sale în favoarea dezvoltării durabile, a luptei împotriva risipei alimentare și în favoarea luptei împotriva discriminării și a promovării diversității.

(8) Informațiile solicitate potrivit prevederilor prezentului punct nu sunt limitative⁷.

Directiva nu impune o metodologie standard de raportare, sunt recomandate o serie de standarde precum sistemul de management de mediu și audit (EMAS), Principiile UN Global Compact, recomandările OECD pentru companii multinaționale, standardul ISO 26000, "Tripartite declaration of principles concerning multinational enterprises and social policy" a Organizației Internaționale a Muncii, standardul GRI sau alte standarde internaționale recunoscute.

Până pe 6 decembrie 2016 Comisia Europeană va publica un Ghid de raportare a informațiilor nefinanciare, recomandând utilizarea în raportare a unor indicatori de performanță nefinanciară generali și specifici sectoarelor economiei.